

## YEMA CUÁÛ NÜXÛ DAUXÛ I YIXCÛRA TÁ NGUPETÛXÛCHIGA

*Ore ga CuáÛxÛ nüxÛ nacuèëëxÛ ga Ngechuchu ga Cristu*

<sup>1</sup> Ñaã nixĩ i ngẽma ore ga Tupana Ngechuchu ya CristuxÛ nüxÛ cuèxëëxÛ na nüxĩ norü duÛxÛgÛxÛ nüxÛ nacuèëëxÛcèx i ngẽma paxa tá ngupetÛxÛ. Rü nüma ga Ngechuchu ya Cristu nixĩ ga norü orearü ngeruÛ ga daxÛcÛãxÛ namuxÛ na norü duÛcü ga CuáÛmaã nüxÛ na yaxuxÛcèx. <sup>2</sup> Rü choma i CuáÛ chixĩ ga aixcüma meãma nüxÛ chadauxÛ rü chanaxümatÛxÛ ga guxÛma ga yema TupanaãrÛ ore ga Ngechuchu chauxcèx ngoxëëxÛ. <sup>3</sup> Rü tataãë ya yíxema duÛxÛgÛpéxewa nawa ngúxe i ñaã TupanaãrÛ ore, rü ngëxgumarüÛ ta tataãëgü ya yíxema nüxÛ ñnüëxë rü naga ñnüëxë i ñaã ore i ümatÛxÛ, erü paxa tá ningü i ngẽma nüxÛ yaxuxÛ.

*CuáÛ nanaxümatü naxcèx ga yema 7 tücumü ga yaxögüxÛ  
ga Áchiaanewa yexmagüxÛ*

<sup>4</sup> Rü choma i CuáÛ rü chanaxümatü i ñaã ore pexcèx i yaxögüxe ya yima 7 ya ñãne ya Áchiaarü naãnewa ngëxmagünewa ngëxmagüxe. Rü chanaxwèxe i pexÛ narüngÛxëë rü pexÛ nataãëxëë ya yima Tupana ya woetama ngëxmaëchacü. Rü ngëxgumarüÛ ta chanaxwèxe i pexÛ narüngÛxëë rü pexÛ nataãëxëë i ngẽma Naãë i ÜnexÛ i naxütawa ne üxÛ i perü dau-rü ixixÛ i pema i yaxögüxe ya yima 7 ya ñãnewa na pengëxmagüxÛ. <sup>5</sup> Rü ngëxgumarüÛ ta chanaxwèxe na pexÛ nangüxëëxÛ rü pexÛ nataãëxëëxÛ ya Ngechuchu

ya Cristu ga aixcūma meãma nūxũ ixucū ga Tupanaãrū ore ga ñoma ga naãnewa. Rū nūma nixĩ ga nūxĩra yuwa ínadxũ. Rū nūma rū guxũma i ñoma i naãnewa ngẽxmagūxũ i nachiuãneãrū ãẽxgacūgūarū ãẽxgacū nixĩ. Rū nūma rū tūxũ nangechaũ, rū nagūmaã tūxũ in-ayanaxoxẽẽ i tórū pecadugū. <sup>6</sup> Rū ñuxma na guxũãrū ãẽxgacū yīixũ i nūmax, rū tūxũ naxūchica i ngextá nūma ãẽxgacū íyīixũwa. Rū paigūxũ tūxũ nixĩgūxẽẽ na Nanatū ya Tupanaãxũ ipuracūexũcèx rū nūxũ icuèxũũgūxũcèx. Rū name nixĩ i guxũgutáma Cristuxũ tīcūxũũgū, erū nūma rū guxũgutáma guxũãrū ãẽxgacū nixĩ. Rū ngẽmaãcū yī. <sup>7</sup> Rū dūcax, marū ningaica na caixanexũgu ínanguxũ ya Cristu! Rū guxūtáma i duũxũgū nūxũ nadau, rū woo ga yema nacanapacūtūũgūxũ rū tá ta nūxũ nadaugū. Rū guxũ i duũxũgū i guxũ i nachiuãnecũãx i tama yaxōgūxũ rū norū muũmaã rū norū ngechaũmaã tá naxauxe i ngẽxguma ínanguxgu i nūmax. Rū aixcūma ngẽmaãcū tá nixĩ. <sup>8</sup> Rū nūma ya tórū Cori ya Tupana ya guxũãrū ãẽxgacū ixīcū ya woetama ngẽxmaẽchacū, rū ñanagürū:

“Chowa nixĩ ga inaxūgūxũ ga guxũma, rū nataxuma i tacū i chorū yexera ngẽxmaẽchaxũ”, ñanagürū.

*Cuáũcèx nangox ga Cristu ya mexẽchicū*

<sup>9</sup> Rū choma i Cuáũ na pexcèx chanaxūmatūxũ i ñaã popera, rū peeneẽ chixĩ. Rū ngẽma na Ngechuchuna na chaxūxũ rū chaxāchica i ngextá nūma ãẽxgacū íyīixũwa. Rū Ngechuchucèx pexrūũ ngúxũ chinge, natürū nūma pexũ naporaexẽẽxürũ choxũ naporaxẽẽ na yaxna namaã chaxīnūxũcèx i guxũma i ngẽma ngúxũ i choxũ ūpetūxũ. Rū choma rū capaxū ga Pátmugu chapoxcu naxcèx na nūxũ chixuxũ ga Tupanaãrū ore ga Ngechuchuchiga.

10-11 Rū wūxi ga yūxiarū ngunexūgu rū Tupanaãe i Üünexū chomaã inacuèx, rū changoxetū rū choweamā nūxū chaxīnū ga wūxi ga naga ga tagaxū ga ñoma corne-tagarūi ixīxū ga ñaxū choxū:

“Chowa nixī ga inaxūgūxū ga guxūma, rū natax-uma i țacū i chorū yexera ngēxmaēchaxū. Rū ñuxma chanaxwēxe na wūxi i poperagu cunaxūmatūxū i ngēma nūxū cudauxū. Rū ñuxūchi chanaxwēxe i ngēma yaxōgūxū ya yima 7 ya iāne ya Áchiaarū naānewa ngēxmagūnewa ngēxmagūxūtanūwa cunamu. Rū yima 7 ya iāne nixī ya Epēchiu rū Esmira rū Pérgamu, rū Tiatíra rū Chardi rū Firadérfia rū Laodichéa”, ñanagūrū. <sup>12</sup> Rū chaugū íchidau na nūxū chacuáxūcèx na țacū yīxū ga yema chomaã idexaxū. Rū yexguma chaugū íchidēuxgu rū nūxū chadau ga 7 ga weraarū ūruūgū ga uirunaxcèx ixīgūxū. <sup>13</sup> Rū yema 7 ga weraarū ūruūgūarū ngāxū-tanūwa nūxū chadau ga wūxi ga duūxū ga chauxcèx nangechuchu ga duūxūxū ixīcūraūxū. Rū wūxi ga nax-chiru ga máxūmaã naxāxchiru. Rū wūxi ga goyexū ga uirunaxcèxmaã nigoyeremū. <sup>14</sup> Rū nayae rū nachoxochi ñoma țacū i choxochixūrūi. Rū naxētū rū ñoma ūxūe-marūi niyauracūi. <sup>15</sup> Rū nacutū rū ta niyauracūi ñoma cobrexūchi i meāma ípīxūrūi. Rū yexguma yadexagu rū natagaxūchi ñoma taxū i dexá i chuxchuxū āgaxūrūi. <sup>16</sup> Rū norū tūgūneméxēwa nūxū<sup>ú</sup> nayexma ga 7 ga wora-macurīgū. Rū naāxwa nayexma ga wūxi ga tara ga guxūcūwawa téxū. Rū nachiwe rū ñoma uèxcū poraācū nguxetūgurūi nixī. <sup>17</sup> Rū yexguma nūxū chadēuxgu, rū napéxegu chayangu ñoma chayuxūrūi. Natūrū ga nūma rū norū tūgūneméxēmaã choxū ningōgū, rū ñanagūrū

choxũ:

“¡Táxú i cumuũxũ! Choma nixĩ i chaxira chayexmaxũ rü guxũgutáma changẽxmaẽchaxũ. <sup>18</sup> Rü choma nixĩ i yuwa ícharüdaxũ rü ñuxma rü chamaxũ. Rü ũpa rü chayu, natürü i ñuxma rü marü guxũgutáma chamaxẽcha. Rü choxméxwa nangẽxma na ñuxgu tá nayuxũ i wüxi-chigü i duũxũ. Rü ngẽxgumarũũ ta choma nixĩ i namaã ichacuáxũ i ngẽma nachica i ngextá ínangẽxmagüxũwa i guxũma i duũxũgü i yuexũ. <sup>19</sup> Rü ñuxma rü chanaxwèxe i cunaxümatü i ngẽma nüxũ cudauxũ. Rü ngẽma nixĩ i ñuxma ngẽma yaxõgüxũmaã ngupetüxũ, rü ngẽma yix-cüra tá ngupetüxũ. <sup>20</sup> Rü ñuxma rü tá cuxcèx chanan-goxẽe i ngẽma õxũguxũ i ngẽma 7 i woramacurigü i chorü tügüneméxẽwa nüxũ cudauxũchiga rü ngẽma 7 i weraarü üruũgü i uirunaxcèxchiga. Rü ngẽma 7 i woramacurigü i nüxũ cudauxũ, rü ngẽma ãẽxgacügü i ngẽma 7 tücümü i yaxõgüxũetüwa ngẽxmagüxũchiga nixĩ. Rü ngẽma 7 i weraarü üruũgü rü ngẽma 7 tücümü i yaxõgüxũ i yima 7 ya ãñewa ngẽxmagüxũchiga nixĩ”.

## 2

*Ore ga yema 7 tücümü ga yaxõgüxũcèx ümatüxũ Ore ga yema yaxõgüxũ ga Epéchiuarü ãñewa yexmagüxũcèx ümatüxũ*

<sup>1</sup> “Rü ñuxma chanaxwèxe i ngẽma Epéchiuwa ngẽxmagüxũ i yaxõgüxũärü ãẽxgacüçèx cunaxümatü, rü ñacurügü nüxũ: ‘Ñaa nixĩ i norü ore ya yima ngẽma yaxõgüxũtanügu yarüxũũcü rü norü tügüneméxẽmaã nüxna daucü i ngẽma yaxõgüxũärü ãẽxgacügü’. <sup>2</sup> Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxũ chacuèx i guxũma i ngẽma cuxũxũ. Rũ nüxũ chacuèx na ñuxãcü poraãcü choxũ cupuracũxũ rũ ñuxãcü cunaxüamaxũ i ngẽma puracü woo ngẽmacèx muxũma i guxchaxũgü cuxcèx ínguxgu. Rũ nüxũ chacuèx na tama curü me yĩxũ i ngẽma duũxũgü i chixexũ ügũxũ. Rũ ngẽxgumarũũ ta nüxũ chacuèx na meã cunangugüarü maxũáxũ i ngẽma duũxũgü i nügü ixugũxũ na Tupana imugũxũ yixĩgũxũ natürü tama aixcüma ixĩgũxũ na Tupana yamugũxũ. Rũ cuma rũ nüxũ cucuèxama na idoratèèxmaregũxũ yixĩgũxũ. <sup>3</sup> Rũ woo naguxcha i ngẽma puracü i chauxcèx cuxũxũ, natürü cunaxüama. Rũ woo chaugagu poraãcü ngúxũ na quingexũ, natürü yaxna namaã cuxĩnü, rũ tama nüxũ curüchau. <sup>4</sup> Natürü nangẽxma i wüxi i cuxũxũ i tama chorü me ixĩxũ. Rũ ngẽma nixĩ na tama noxrirũũ choxũ cungechaũxũ i ñuxmax. <sup>5</sup> Rũ ngẽmacèx i ñuxma na ngẽma chixexũgu cunguxũ, rũ name nixĩ i nüxna cucuèxachi na ñuxãcü choxũ cungechaũxũ ga noxrix. Rũ name nixĩ i nüxũ curüxo i curü chixexũ rũ noxrirũũ choxũ cungechaũãcüma mexũ cuxü. Natürü ngẽxguma chi tama nüxũ curüxoxgu i curü chixexũ, rũ paxa tá cuxũ íchayadau, rũ tá cuxũ chaxo na tama ngẽma togü i yaxõgũxũtaniüwa cuxãchicaxũcèx. <sup>6</sup> Natürü nangẽxma i wüxi i cuxũxũ i chorü me ixĩxũ. Rũ ngẽma nixĩ na naxchi cuxaixũ i ngẽma chixexũ i naxügũxũ i ngẽma Nicoraítagü. Rũ choma rũ ta naxchi chaxai i ngẽma chixexũ i naxügũxũ’. <sup>7</sup> Rũ yíxema ãchixexẽ rũ name nixĩ i naga taxĩnü i ngẽma Tupanaãẽ i Üünexũ nüxũ ixuxũ namaã i ngẽma yaxõgũxũtücumügü”. Rũ ñanagürü:

“Yíxema nüxũ rüporamaẽxẽ i chixexũ rũ tá tüxũ nüxũ

chamuxnetaxẽẽ i norü o i ngẽma orix i tüxũ maxẽxẽẽxũ i Tupanaãrũ orixnecüwa ngẽxmaxũ”, ñanagürü i Naãẽ i Üünexũ.

*Ore ga yema yaxõgüxũ ga Esmiraarũ ñãnewa yexmagüxücèx ümatüxũ*

<sup>8</sup> Rũ yema chomaã idexaxũ rũ ñanagürü ta:

“Chanaxwèxe i Esmirawa ngẽxmagüxũ i yaxõgüxũãrũ ãẽxgacücèx cunaxümatü, rũ ñacurügü tá: ‘Ñãã nixĩ i norü ore ya yima nüxĩra yexmacü rũ guxüguma ngẽxmaẽchacü ga paxaãchi yucü rũ wenaxarü maxücü’. <sup>9</sup> Rũ ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxũ chacuèx i guxũma i ngẽma cuxüxũ. Rũ nüxũ chacuèx na ñuxãcü ngúxũ quingexũ. Rũ nüxũ chacuèx na cungearü diẽruáxũ i ñoma i naãnewa, natürü daxügüxũ i naãnewa cuxũ nangẽxma i ngẽma taguma gúxũ. Rũ nüxũ chacuèx na ñuxãcü chixri cuchiga yadex-agüxũ i ngẽma duũxügü i nügü ixugüxũ na Yudfugü yixgüxũ. Natürü i nümagü rũ aixcüma Chatanáãrũ duũxügümare nixgü. <sup>10</sup> ;Rũ tãxú i cumuũxũ naxcèx i ngẽma ngúxũ i tá quingexũ! Rũ ngoxo i Chataná rũ tá norü duũxügüxũ namu na poxcupataũgu pexũ napoxcuxücèx i ñuxre i pema na ngẽmaãcü pexũ naxüxücèx. Rũ ñuxre i ngunexũ tá ngúxũ pingegü. Natürü woo ngẽmaãcü ngúxũ pingegügu rũ chanaxwèxe i choxũ cuyaxõõma ñuxmatáta cuyux. Rũ choma rũ tá cuxna chanaxã i curü ãmare i maxũ i taguma gúxũ’. <sup>11</sup> Rũ yíxema ãchixexẽ rũ name nixĩ i naga taxĩnü i ngẽma Tupanaãẽ i Üünexũ nüxũ ixuxũ namaã i ngẽma yaxõgüxũtücümügü”. Rũ ñanagürü:

“Yíxema ñoma i nañewa nüxũ rüporamaẽxẽ i chixexũ, rü tãütáma Tupana ngoxogüxũ ípoxcuexüwa tüxũ nawogü”, ñanagürü i Naãe i Üünexũ.

*Ore ga yema yaxõgüxũ ga Pérgamuãrü iãnewa yexmagüxũcèx ümatüxũ*

<sup>12</sup> Rü yema chomaã idexaxũ rü ñanagürü ta:

“Chanaxwèxe i Pérgamuwa ngëxmagüxũ i yaxõgüxũãrü ãëxgacüçèx cunaxümatü, rü ñacurügü tá: ‘Ñãã nixĩ i norü ore ya yima nüxũ nangëxmacü i ngëma tara i guxũcüwawa téxũ’.” <sup>13</sup> Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxũ chacuèx na yima iãne ya Chataná porãcü namaã ícuáxũnewa na cumaxũxũ. Natürü woo ngëxma na cuxãchiüxũ, rü tama choxü ícutèx. Rü woo yexguma chorü orearü uruũ ga mecü ga Atípaxũ yamèxgügu nagu ga guma iãne ga nawa Chataná duüxügümaã ícuáxũne, rü tama nüxũ curüxo na choxü cuyaxõõmaxũ. <sup>14</sup> Natürü nangëxma i ñuxre i çacü i cuxüxũ i tama chorü me ixixũ. Rü ngëma nixĩ na cugüxütawa cunangëxmagüxëèxũ i ñuxre i curü duüxügü i tama nüxũ rüxoechaũxũ i ngëma nguxëètae ga nuxcüma Baráũ Yudíugüarü ãëxgacü ga Baráxũ namaã ucuxëxũ na chixexügu Yudíugüxũ nayixëèxüçèx. Rü yema Yudíugü rü yema ucuxëgagu nawa naxĩ ga yema petagü ga togü ügüxũ naxçèx ga norü tupanetachicünèxãgü. Rü yexgumarüũ ta yema ucuxëgagu nixĩ ga naĩ ga ngemaã namaxëxũ ga Yudíugü. Rü ñuxma i ñuxre i curü duüxügü i Pérgamuwa ngëxmagüxũ rü nagu naxĩ ga yema nuxcümaũxũ ga nguxëètae ga chixexü, rü tama nüxũ narüxoechaũ. <sup>15</sup> Rü ngëxgumarüũ ta ngëma cunangëxmagüxëè i ñuxre i duüxügü i tama nüxũ rüxoechaũxũ i ngëma

Nicoraítagiariü nguxêêtae i Baráũãrũ nguxêêtaeruũ chixexũ. <sup>16</sup> Rũ ngẽmacèx chanaxwèxe i nüxũ curüxo i ngẽma chixexũ. Rũ ngẽxguma chi tama nüxũ curüxoxgu, rü paxa tá ngẽma cuxũtawa chaxũ rü ngẽma tara i chauèxwa ngẽxmaxũmaã tá ngẽma duũxũgũxũ chadai'. <sup>17</sup> Rũ yíxema ãchixexê rü name nixĩ i naga taxĩnũ i ngẽma Tupanaãe i Üünexũ nüxũ ixuxũ namaã i ngẽma yaxögũxũtücümügü". Rũ ñanagürü:

“Yíxema nüxũ rüporamaẽxê i chixexũ rü tá tũxna chanaxã i pãũ i daxũcũãx. Rũ tá tũxna chanaxã ya wüxi ya nuta ya chócü i wüxi i naega i ngexwacaxũxũ nagu ümatüxũ. Rũ yíxema nayaxuxecatama tixí ya nüxũ cuáxe i ngema naéga”, ñanagürü i Naãe i Üünexũ.

*Ore ga yema yaxögũxũ ga Tiatíraarũ iãnewa yexmagüxũcèx ümatüxũ*

<sup>18</sup> Rũ yema chomaã idexaxũ rü ñanagürü ta:

“Chanaxwèxe i Tiatírawa ngẽxmagüxũ i yaxögũxũãrũ ãẽxgacüçèx cunaxümatü, rü ñacurügü tá: ‘Ñã nixĩ i norü ore ya yima Tupana Nane ya ñoma üxüemarũũ iyauraxetüçüçü rü nacutügü rü ñoma cobre i meãma ípixũrũũ ixĩxũne’. <sup>19</sup> Rũ ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxũ chacuèx i guxũma i ngẽma mexũ i cuxüxũ. Rũ nüxũ chacuèx na ñuxãcü cumücügũxũ cungechaũxũ, rü ñuxãcü meãma choxũ na cuyaxõxũ, rü ñuxãcü nüxũ na curüngũxẽxũ i ngẽma togü i yaxögũxũ, rü ñuxãcü yaxna namaã cuxĩnũxũ i guxchaxũgü. Rũ nüxũ chacuèx i ñuxma na noxriarü yexera cunaxüxũ i ngẽma cuxũ chanaxwèxexũ. <sup>20</sup> Natürü nangẽxma i wüxi i cuxüxũ i tama chorü me ixĩxũ. Rũ ngẽma nixĩ na



ngema cunangẽmaxẽẽchaxũ i ngẽma ngexũ i Yechabé i nügü ixuxũ na Tupanaãrũ orearũ uruũ na yĩxũ, natürü norü nguxẽetaemaã chorü duũxũgũxũ ngema womüxẽxũ na chixri namaxẽxücèx, rü naĩ i ngemaã inapegüxücèx, rü nangõxgũãxücèx i ngẽma õnagü i togü norü tupanetachicünèxãgücèx dèixũ na ngẽmamaã nüxũ yacuèüügũxücèx. <sup>21</sup> Rü choma rü marü ngĩxũ íchananguxẽẽ rü yaxna ngĩmaã chaxĩnü na nüxũ naxoxücèx i ngẽma ngĩcũma i chixexũ, natürü tama inaxwèxe na nüxũ naxoxũ rü ínataãxũ i ngẽma ngĩrũ chixexũ i naxüxũ. <sup>22</sup> Rü ñuxma i ngẽma nge rü tá ngĩxũ chidaawexẽẽ na ngĩrũ ngürücarewa ngúxũ yangexücèx, rü ngẽma duũxũgü i ngĩmaã ipexũ i ngẽma nge rü nümagü rü tá ta ngúxũ na yangegüxücèx ega tama nüxũ naxoegu i ngẽma chixexũ i ngĩmaã naxügũxũ. <sup>23</sup> Rü tá chanadai i ngĩxãcügü i ngẽma nge. Rü ngẽmawa tá nüxũ nacuèxgü i guxũma i yaxõgũxũ na aixcũma nüxũ chacuáxũ i ngẽma naãẽwa nagu naxĩnüxũ i wüxichigü i duũxũ. Rü wüxichigü i pemax rü tá pexũ chanaxütanü ngẽma na ñuxãcü pemaxẽxũãcũma rü ñuxãcü penaxüxũãcũma. <sup>24-25</sup> Natürü pemagü i Tiatíracũãx i tama nagu íxẽ i ngẽma ngexũãrũ nguxẽetae i chixexũ rü taguma nawa ngúexe i ngẽma ore i togü naxugügu rü Chatanáãrũ ore i èxũgũxũ ixĩxũ, rü pemaã nüxũ chixu rü ngẽma pexũ chanaxwèxexũ nixĩ na meã namaã penguxũgũxũ rü naga pexĩnüèxũ i ngẽma chorü ore ñuxmatáta íchangu i chomax. Rü ngẽxĩcatama nixĩ i pexũ chanaxwèxexũ. <sup>26</sup> Rü yíxema nüxũ rüporamaẽgüxe i ngẽma chixexũ rü naxügüamaxẽ i ngẽma tüxũ chanaxwèxexũ ñuxmatáta tayuemare, rü tá chaugüxũtawa tüxũ chaxüchica na wüxigu chomaã

guxũärü ãëxgacü tixĩgũxũcèx. <sup>27</sup> Rü yema Chaunatü ãëxgacüxũ choxũ na ixĩxëxũrüü tá tũxna chanaxã i pora na guxũ i nachiuãnegümaã taporaexũcèx. Rü ngëxguma ñoma i naãnecũãx i duũxũgü tama tũmaga ñnũegu rü ñoma wüxi i tũxũ ngĩxũ ipuxëxũrüü tá namaã tixĩgü rü poraãcü tá tanapoxcue. <sup>28</sup> Rü tá tũxna chanaxã ya yima woramacuri ya pèxmama nüxũ idaucü'. <sup>29</sup> Rü yixema ãchixexë rü name nixĩ i naga taxĩnü i ngëma Tupanaãe i Üünexũ nüxũ ixuxũ namaã i ngëma yaxõgũxũtũcumügu" ñanagürü.

### 3

*Ore ga yema yaxõgũxũ ga Chardiarü ñãnewa yexmagũxũcèx ümatũxũ*

<sup>1</sup> Rü yema chomaã idexaxũ rü ñanagürü ta:

“Chanaxwèxe i Chardiwa ngëxmagũxũ i yaxõgũxũärü ãëxgacücèx cunaxümatü, rü ñacurügü tá: ‘Ñãã nixĩ i norü ore ya Tupana Nane ya Naãe i Üünexũ nawa ngëxmacü ya yima 7 ya woramacuri nüxũ ngëxmacü’. Rü ñanagürü i nümax: ‘Choma nüxũ chacuèx i guxũma i ngëma cuxũxũ. Rü nüxũ chacuèx ta rü woo guxũwama duũxũgü nüxũ ixugügu na Tupanacèx namaxëxũ i ngëma yaxõgũxũ i cuxũtawa ngëxmagũxũ natürü tama aixcüma nixĩ i ngëma, erü ngëma yaxõgũxũ rü tama aixcüma choxũ nayaxõgü rü tama aixcüma chauxcèx namaxë. <sup>2</sup> Rü name nixĩ i cubaixãchi rü cügü íquicuèx rü cuyangũxëe i ngëma íraxũ i mexũ i cuxũ íyaxũxũ i marü iyarũxoxchaũxũ. Erü nüxũ chadau rü ngëma cuxũxũ rü tama Tupanapëxewa name. <sup>3</sup> ;Rü nüxna nacuèxãchi ga yema nguxëetae ga mexũ ga noxri nüxũ cuxĩnüxũ rü cuyaxuxũ, rü nagu ixũ! ;Rü nüxũ rüxo i ngëma chixexũ i cuxũxũ!

Natürü ngëxguma tama nüxũ curüxoxgu i curü chixexũ, rü ñoma wüxi i ngítèxáxũ i ngürüächi ínguxũrüũ tá cuxũtawa chaxũ. Rü täütáma nüxũ cucuèx na ñuxguacü yĩxũ. <sup>4</sup> Natürü ngema Chardiwa cuxũ nangëxma i ñuxre i duũxũgü i mexũ i tama ñoma i naãneãrũ chixexũ-maã nügü ãũächiarü maxũãxgũxũ. Rü nümagü rü tá cómuxũmaã nixãxchiru rü ngëmaãcü tá chomaã inaxĩ, erü nümagü rü duũxũgü i mexũ i chauxcèx maxëxũ nixĩgü. <sup>5</sup> Rü yíxema nüxũ rüporamaëgüxe i chixexũ, rü tá cómuxũmaã tixãxchiru. Rü täütáma nawa tüxũ íchapiéga i ngëma chorü popera i nagu chayawügũxũ i ngëma duũxũgü i nüxũ nangëxmaxũ i maxũ i taguma gúxũ. Rü Chaunatüpéxewa rü guxũma i norü orearü ngeruũgü i daxũcüãxgüpéxewa tá tüxũ chixu na chorü duũxũgü tixĩgũxũ'. <sup>6</sup> Rü yíxema ãchixexë rü name nixĩ i naga taxĩnú i ngëma Tupanaãë i Üünexũ nüxũ ixuxũ namaã i ngëma yaxögüxũtücumügü”.

*Ore ga yema yaxögüxũ ga Firadérfiarü ñãnewa yexmagüxũcèx ümatüxũ*

<sup>7</sup> Rü yema chomaã idexaxũ rü ñanagürü ta:

“Chanaxwèxe i Firedérfiawa ngëxmagüxũ i yaxögüxũãrũ ãëxgacüçèx cunaxümatü rü ñacurügü tá: ‘Naã nixĩ i norü ore ya yima Üünecü ya aixcüma Cristu ixĩcü ya Dabírüũ ãëxgacü ya tacü ixĩcü ya nüxũ nangëxmacü i pora na yawãxnaãxũcèx rü nawãxtaãxũcèx i daxũgũxũ i naãne. Rü ngëxguma texéçèx yawãxnaãgu, rü taxucürüwama texé tümachèxwa tanawãxta. Rü ngëxguma texéchèxwa nawãxtaãgu, rü taxucürüwa texé tümacèx tayawãxna’. <sup>8</sup> Rü ñanagürü i nümax:

‘Choma nüxũ chacuèx i guxũma i ngẽma cuxũxũ. Rü dücax, cuxũ chanatauxchaxẽẽ na togũmaã nüxũ quix-  
 uxũcèx i chorü ore, rü taxucürüwa texé cuxna tanachuxu  
 na cunaxũxũcèx i ngẽma puracü. Rü choma nüxũ  
 chacuèx na tama aixcüma cuporaxüchixũ, erü noxre-  
 tama nixĩ i ngẽma yaxõgũxũ i cuxũtawa ngẽxmagũxũ.  
 Natürü cuma rü naga cuxĩnü i chorü ore, rü tama icuy-  
 acux na chorü duũxũ quiĩxũ. <sup>9</sup> Rü ngẽmacèx i ngẽma  
 duũxũgü i Chatanáarü ixĩgũxũ i nügü ixugũxũ na chorü  
 duũxũgü yixĩgũxũ natürü tama aixcüma choxrü ixĩgũxũ,  
 rü tá chanamu na cupéxegu nacaxápüxügũxũcèx na nüxũ  
 nacuèxgũxũcèx na aixcüma cuxũ changechaũxũ. <sup>10</sup> Cuma  
 rü meãma cuyanguxẽẽ i ngẽma cuxũ chamuxũ na aix-  
 cümüma cuyaxõõmaxũ naetüwa i ngẽma guxchaxũgü i cuxũ  
 ngupetũxũ. Rü ngẽmacèx tá cuxũ íchapoxũ na tama  
 cuxna nanguxũcèx i ngẽma guxchaxũ i taxũ i ñoma i  
 naãnewa tá ínguxũ na guxũma i ñoma i naãnecũãx i  
 duũxũgũxũ naxũxũcèx. <sup>11</sup> Rü paxa tá ngẽma cuxũtawa  
 chaxũ. Rü chanaxwèxe i ñuxma meã cumaxũxũrũũ  
 meã cumaxecha, na taxúema cuxna napuxũcèx i ngẽma  
 curü ãmare. <sup>12</sup> Rü yíxema nüxũ rüporamaẽgũxe i  
 guxũma i chixexũ, rü Chaunatü ya Tupanaxũtawa tá tüxũ  
 changẽxmagũxẽẽ na tagutáma ngẽma ítachoxũxũcèx. Rü  
 tümagu tá chanaxümatü i naega ya Chaunatü ya Tupana.  
 Rü ngẽxgumarũũ tá ta tümagu chanaxümatü i naega  
 ya Tupanaãrü ããne ya Yerucharéũ ya ngexwacaxũne ya  
 Tupanaxũtawa i daxũguxũ i naãnewa írũxĩxũne. Rü  
 ngẽxgumarũũ tá ta tümagu chanaxümatü i chauéga i  
 ngexwacaxũxũ’. <sup>13</sup> Rü yíxema ãchixexẽ rü name nixĩ  
 i naga taxĩnü i ngẽma Tupanaãẽ i Üünexũ nüxũ ixuxũ

namaã i ngẽma yaxõgũxũtũtũcumũgũ”.

*Ore ga yema yaxõgũxũ ga Laodichéawa yexmagũxũcèx ùmatũxũ*

<sup>14</sup> Rũ yema chomaã idexaxũ rũ ñanagürũ ta:

“Chanaxwèxe i Laodichéawa ngẽxmagũxũ i yaxõgũxũãrũ ãẽxgacücèx cunaxùmatũ rũ ñacurũgũ tá: ‘Ñãã nixĩ i norũ ore ya yima aixcũma ixĩcũ ya aixcũma yanguxèècũ i ngẽma nũxũ yaxuxũ rũ ore i aixcũma ixĩxũxũxicatama ixucũ. Rũ nũma nixĩ ga inaxũgũãxũ ga guxũma ga yema Tupana ùxũ’.

<sup>15</sup> Rũ ñanagürũ i nũmax: ‘Choma nũxũ chacuèx i guxũma i ngẽma cuxũxũ. Rũ nũxũ chacuèx na tama wũxi i duũxũ i chauxchi aixũ quiĩxũ, natürũ tama wũxi i duũxũ i aixcũma choxũ ngechaũxũ quixĩ. Rũ chierũ noxtacũma wũxi i duũxũ i chauxchi aixũ quixĩgu rũ éxna noxtacũma wũxi i duũxũ i aixcũma choxũ ngechaũxũ quixĩgu. <sup>16</sup> Natürũ ñuxma na írarũwatama choxũ cungechaũxũ, rũ ngẽmacèx tá cuxũ íchãtèx. Erũ tama noxtacũma wũxi i duũxũ i chauxchi aixũ quixĩ rũ tama noxtacũma wũxi i duũxũ i aixcũma choxũ ngechaũxũ quixĩ. <sup>17</sup> Rũ cuma cugũ quixuxgu rũ cumuãrũ dĩeruãx, rũ cumuãrũ ngẽmaxũãx, rũ meãma cuxũ naxüpetũ, rũ taxuũma cuxũ nataxu. Natürũ i cuma rũ tama nũxna cucuèxãchi na chopéxewa rũ wũxi i taxuwama mexũ quiĩxũ, rũ wũxi i ngechaũxũchi quiĩxũ, rũ wũxi i taxuũma cuxũ ngẽxmaxè quiĩxũ, rũ ñoma wũxi i ngexetũxũrũũ quiĩxũ, rũ ñoma wũxi i ngexchiruxũrũũ quiĩxũ. <sup>18</sup> Rũ ñuxma rũ cuxũ chaxucuxè na chauxũtawa naxcèx cutaxexũcèx i uiru i marũ ùxũwa iguxũ i nũxĩcatama ixĩxũ. Rũ ngẽmaãcũ tá aixcũma cuxũ nangẽxma i curũ ngẽmaxũ. Rũ ngẽxgumarũũ ta cuxũ chaxucuxè

na chauxūtawa naxcèx cutaxexūcèx i cuxçhiru i còmüxũ na ngēmāgu quicúxūcèx na taxúema cuxũ dauxūcèx na cungexchiruxũ. Rũ ngēxgumarũũ ta cuxũ chaxucuxē na chauxūtawa naxcèx cutaxexūcèx i curũ mèixētũxũ na curũmexētũxūcèx na wena quidauchixūcèx. <sup>19</sup> Choma rũ tũxũ chaxucuxē rũ tũxũ ichayarũwéxāchixēē ya guxāma ya yíxema tũxũ changechaũxē. Rũ ngēmacèx name nixĩ i nũxũ curũxo i cucũma i chixexũ, rũ aixcũma choxũ cungechaũ rũ cunaxũ i ngēma cuxũ chanaxwèx-exũ. <sup>20</sup> Rũ dũcax, choma rũ ãxwa tũmacèx chacagüecha. Rũ ngēxguma chi texé choxũ ãnũgu rũ chauxcèx tayawāx-nagu, rũ tá tũmaxũtagu chaxũcu. Rũ tũmamaã tá chachibũ rũ tũma i chomaã. <sup>21</sup> Rũ yíxema nũxũ rüporamaēgũxe i chixexũ, rũ tá chaugũxũtawā tũxũ charũtogũxēē na chomaã ãēxgacũ tixĩgũxūcèx, yexgumarũũ ga choma rũ nũxũ na charũporamaēxũ ga chixexũ, rũ ñũxũchi Chaunatũxũtawā na chayarũtoxũrũũ na namaã ãēxgacũ chiixūcèx'. <sup>22</sup> Rũ yíxema āchixexē rũ name nixĩ i naga taxĩnũ i ngēma Tupanaãē i Üünexũ nũxũ ixuxũ namaã i ngēma yaxōgũxũtũcumũgũ”, ñanagürũ ga yema chomaã idexaxũ.

## 4

*Tupanaxũ nataxēēgũ* i daxũguxũ i nañewa

<sup>1</sup> Rũ yemawena ga choma ga Cuãũ rũ nũxũ chadau ga wũxi ga ãx ga iwāxnaxũ ga daxũguxũ ga nañewa. Rũ yema naga ga nacornetagaraũxũ ga noxri nũxũ chaxĩnũxũ ga chomaã idexaxũ, rũ ñanagürũ choxũ:

“¡Nuxā naxĩnagũ! Rũ tá cuxũ nũxũ chadauxēē i ngēma yixcũra tá ngupetũxũ”, ñanagürũ. <sup>2</sup> Rũ yexgumatama ga choma rũ Tupanaãē i Üünexũ rũ chauãēmaã inacuèx,

rü daxüwa nanaga. Rü yéma daxüguxü ga nañewa nüxü chadau ga wüxi ga tochicaxü ga mexëchixü ga yéma Tupana nawa rütoxü. <sup>3</sup> Rü guma yema tochicaxüwa rütocü, rü ñoma nuta ya mexëchicü ya yasperüü nixí na namexü rü ñoma nuta ya cornalínarüü nixí na namexü. Rü yema tochicaxüetüwa nayexma ga wüxi ga chirapa ga ñoma nuta ga esmerádarüü mexëchicü. <sup>4</sup> Rü yema tochicaxücüwawa nayexmagü ga 24 ga togü ga tochicaxügü ga nüxü ínumaëguächixü. Rü yema tochicaxügüwa narütogü ga 24 ga ãëxgacügü ga yaxögüxüärü ixígüxü. Rü cómuxümaã nixächirü rü uirunaxcèx nixí ga norü ngèxcuerüügü. <sup>5</sup> Rü yema nachica ga Tupana írütöxüwa ínaxüxü ga bèixbéxanexü rü duruanexü rü nagagü. Rü yema tochicaxüpéxewa nayexma ga 7 ga omügü ga yéma naígüxü. Rü yema omügü nixí ga Tupanaã i Üünexü ga yema 7 ga yaxögüxütücumümaã icuáxü. <sup>6</sup> Rü yema Tupanaärü tochicaxüpéxewa rü ñoma dexátüwarüü ixixümaã nachaxu rü nichipetü woruarüü. Rü yema tochicaxüxü ínachomaëguächi ga ägümücü ga daxücüãx ga maxëxü ga guxüwama äxëtüxü naweama rü napéxewa. <sup>7</sup> Rü wüxi ga yema daxücüãx ga maxëxü rü nanaxairaxü. Rü yema to rü nanawocaraxü. Rü yema norü tomaëxpüx rü nanaduüxüchiweraxü. Rü yema norü ägümücü rü nanaxiyü i gonagüxüraxü. <sup>8</sup> Rü yema ägümücü ga daxücüãx ga maxëxü, rü wüxichigü nüxü nayexma ga 6 ga naxpéxatügü. Rü guxüwama ga naxpéxatüétüwa rü naxpéxatütüüwa rü namuxëtü. Rü ngunecü rü chütacü rü ñanagürügüecha:

“Naxüüne, naxüüne, naxüüne nixí ya tórü Cori ya Tupana ya guxüetüwa ngëxmacü rü woetama

ngëxmaëchacü”, ñanagürügüecha. <sup>9-10</sup> Rü yema daxüçüãx ga maxëxü, rü yexguma nüxü yacuëxüüügüüxgu ga guma tochicaxüwa rütocü, rü moxë nüxna naxägügu, rü yema 24 ga ãëxgacügü ga yaxögüxüãrü rü yima woetama ngëxmaëchacüpëxegu nacaxápüxügü, rü nüxü nicuëxüüügü, rü napëxegu nananu ga norü ngëxcueruügü. <sup>11</sup> Rü ñanagürügü:

“Pa Torü Cori, Pa Torü Tupanax, cuxü nixí i namexü na ticuëxüüügüxü rü cuxü tataxëëgüxü, erü guxüëtüwa cungëxma. Yerü cuma cunaxü ga guxüma rü curü ngúchaügagu nixí i nangóxü i ñuxmax”, ñanagürügü.

## 5

*Popera ga idixixüchiga rü Tupana Nane ga ñoma wüxi ga carnerurüü imácüchiga*

<sup>1</sup> Rü ñuxüchi nüxü chadau ga guma tochicaxüwa rütocü, rü norü tügüneméxëwa nanange ga wüxi ga popera ga idixixü. Rü düxëtüwa rü aixepewa rü naxâmatü ga yema popera. Rü 7 wa niñaxtachipéxe. <sup>2</sup> Rü nüxü chadau ga wüxi ga norü orearü ngeruü ga daxüçüãx ga poraxüchixü ga tagaãcü ícaxü rü ñaxü:

“¿Texé tixí ya yíxema mexe na tayagautanüxü i norü ñaxtachipéxexü rü ítayadixgüxü i ñaã popera?” ñaxü. <sup>3</sup> Natürü woo ga daxügüxü ga naãnewa rü bai ga ñoma ga naãnewa rü bai ga yuexütanüwa, rü tataxuma ga texé ga mexe na ítayadixgüxü rü nüxü tadaumatüxü na ñuxü ñaxü ga yema popera. <sup>4</sup> Rü choma rü poraãcü chaxaxu yerü tataxuma ga texé ga mexë na ítayadixgüxü rü nüxü tadaumatüxü na ñuxü ñaxü ga yema popera.



<sup>5</sup> Natürü wüxi ga yema 24 ga ãëxgacügü ga yaxõgüxüärü, rü ñanagürü choxü:

“¡Tāxú i cuxaxuxü! Erü yima Cristu ya Yudáta ya airüxü poracü ya ãëxgacü ya Dabítaa ixücü, rü marü nüxü narüyexera i guxüma i chixexü. Rü ngëmacèx nüma nixí i namexü na yagautanüãxücèx i ngëma 7 i norü ñaxtachipéxexü i ngëma popera rü na íyawëgüãxücèx”.

<sup>6</sup> Rü ñuxüchi nüxü chadau ga Tupana Nane ga ñoma wüxi ga carneruxacü ga mëxwa írüdaxürüü yexma chicü naxütagu ga guma tochicaxüwa rütocü rü natanügu ga yema ägümücü ga daxücüãx ga maxëxü rü yema 24 ga ãëxgacügü. Rü nüxü nayexma ga 7 ga nachatacuxre ga norü poraarü cuèxruü rü 7 ga naxëtü. Rü guma 7 ga naxëtü rü ngëma nixí i Tupanaãë i Ünexü i guxüma i ñoma i naãnewa namuxüärü cuèxruü ixixü. <sup>7</sup> Rü guma pecaduarü ütanücèx yucü rü guma tochicaxüwa rütocücèx nixü, rü nanayaxu ga yema popera ga norü tügüneméxëwa yexmaxü. <sup>8</sup> Rü yexguma nayauxägu ga yema popera, rü yema ägümücü ga daxücüãx ga maxëxü rü yema 24 ga ãëxgacügü rü inacaxgüápüxü napéxegu ga guma pecaduarü ütanücèx yucü. Rü wüxichigü ga yema ãëxgacügü rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü paxetarüü ga arpa. Rü yexgumarüü ta nüxü nayexma ga copa ga uirunaxcèx ga pumaratéxemaã napagüxü. Rü yema pumaratéxe rü nayixichi ga yexguma yaxaxgu. Rü yema pumaragü, rü ngëma nixí i Tupanaärü duüxügüarü yumüxëgüarü cuèxruügü. <sup>9</sup> Rü nagu nawiyaegü ga wüxi ga wiyae ga yexwacaxüxü ga ñaxü:

“Cuma nixí i cumexü na cunayaxuxü i ngëma popera rü cuyagautanüxü i ngëma norü ñaxtachipéxexü.

Yerü cuma rü marü quimèxchiréx, rü cugümaã Tupanaãxü naxcèx cutaxe i nagúxüraüxü i duüxügü i nagúxüraüxü i nachüãñecüãx i nagúxüraüxü i nagawa idexagüxü. <sup>10</sup> Rü ngëmagüxü cuxüchica i ngextá ãëxgacü íquiüwa, rü Tupanaärü ngüxëruüügüxü cuyaxígüxë na cumaã wüxigu guxü i naänemaã inacüèxgüxèx”,

ñanagürügü. <sup>11</sup> Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chaxñü ga naga ga muxüchixüma ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxücüãx. Rü norü ngãxüwa nayexma ga yema tochicaxü rü yema ägümücü ga daxücüãx ga maxëxü rü yema 24 ga ãëxgacügü. Rü namuxüchima ga yema Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxücüãx ga yema yexmagüxü. <sup>12</sup> Rü tagaäcü ñanagürügü:

“Daa nixí ya yima ñoma wüxi i carneruacürüü imácü ga pecaduarü ütanücèx yücü. Rü nüma nixí i namexü na guxüärü ãëxgacü yíxü, rü guxüärü yora yíxü, rü guxü i cuèx nüxü ngëxmaxü, rü guxüärü yexera naporaxü. Rü nüma nixí i namexü na guxãma nüxü ngechaüügüxü rü nataxëègüxü rü nüxü icuèxüügüxü”, ñanagürügü. <sup>13</sup> Rü nüxü chaxñü ta ga naga ga guxüma ga yema Tupana üxü i daxügüxü i naänewa rü ñoma i naänewa rü naänetüüwa rü taxtü i taxüwa ngëxmagüxü ga ñagüxü:

“Name nixí na guxügutáma guxãma nüxü icuèxüügüxü rü nüxü ngechaüügüxü rü nataxëègüxü ya yima pecaduarü ütanücèx yücü rü yima ngëma tochicaxüwa rü-tocü, erü nümagü nixí i guxüguma ãëxgacügü yixígüxü”, ñanagürügü. <sup>14</sup> Rü yema ägümücü ga daxücüãx ga maxëxü rü ñanagürügü:

“Ngēmaãcü yîi”, ñanagürügü. Rû yema 24 ga ãëx-gacügü rû inacaxgüápüxü rû nüxü nicuèxüügü.

## 6

*Yema 7 ga ñaxtachipéxe-* ruüchiga

<sup>1</sup> Rû ñüxüchi nüxü chadau ga yexguma guma pecaduarü ütanücèx yucü yagauyegu ga yema nüxïraüxü ga norü ñaxtachipéxexü ga yema popera. Rû nüxü chaxïnü ga wüxi ga yema daxücüãx ga maxüxü ga tagaãcü ñoma duruanexürüü ñaxü choxü:

“¡Nuã naxü!” ñaxü. <sup>2</sup> Rû ichadawenü rû nüxü chadau ga wüxi ga cowaru ga cómuxü. Rû yema naëtüwa rüttoxü rû nüxü nayexma ga wüxi ga norü würa. Rû wüxi ga ngèxcueruü nüxna naxã. Rû poraãëãcüma norü cowarumaã inaxüãchi na duüxügüxü nayexeraxücèx. <sup>3</sup> Rû yexguma guma pecaduarü ütanücèx yucü yagauyegu ga yema norü taxre ga yema poperaarü ñaxtachipéxexü, rû nüxü chaxïnü ga yema norü taxre ga yema daxücüãx ga maxüxü ga ñaxü choxü:

“¡Nuã naxü!” ñaxü. <sup>4</sup> Rû yéma naxü ga wüxi ga cowaru ga dauxü. Rû yema naëtüwa rüttoxü rû wüxi ga tara ga taxü nüxna naxã. Rû yexgumarüü ta pora nayaxu na iyanaxoxëãxücèx na nügü nangechaügüxü ga duüxügü. Rû yemaãcü nanaxü na nügü nadèixücèx ga duüxügü. <sup>5</sup> Rû yexguma guma pecaduarü ütanücèx yucü yagauyegu ga yema norü tomaëxpüx ga yema poperaarü ñaxtachipéxexü, rû nüxü chaxïnü ga yema norü tomaëxpüx ga yema daxücüãx ga maxüxü ga ñaxü choxü:

“¡Nuã naxü!” ñaxü. Rû ichadawenü rû nüxü chadau ga wüxi ga cowaru ga waxüxü. Rû yema naëtüwa rüttoxü

rü naxméxwa nüxúú nayexma ga wüxi ga ƭacıarı yaruú ga balanza. <sup>6</sup> Rü nüxúú chaxĩnü ga wüxi ga naga ga yema daxüçúãx ga maxëxúãrú ngãxütanüwa inaxüxü ga ñaxú:

“Wüxi i ngunexúãrú puracütanü rü naxãtanü i wüxi i kilo i trigu. Rü wüxi i ngunexúãrú puracütanü naxãtanü i tomaëxpüx i kilo i chebada. ¡Natürü tãxú i cuyanatauxëëxü i ngëma chixü rü yima binul!” ñanagürü. <sup>7</sup> Rü yexguma guma pecaduarü ütanücèx yücü yagauyegu ga yema norü ägümücü ga yema poperaarü ñaxtachipéxexü, rü nüxü chaxĩnü ga yema norü ägümücü ga yema daxüçúãx ga maxëxü ga ñaxü choxü:

“¡Nuã naxü!” ñaxü. <sup>8</sup> Rü ichadawenü rü nüxü chadau ga wüxi ga cowaru ga dexexü. Rü yema naëtüwa rütöxü rü Yu nixĩ ga naega. Rü yema naweama ne üxü, rü Yuexüchica nixĩ ga naega. Rü yema taxre nanayauxgü ga pora na ñoma ga naãnewa rü wüxi ga yema norü ägümücütücümü ga duüxügümaã inacuëxgüxüçèx na daimaã rü taiyamaã rü ðaaweanemaã rü ngoxo idüraexümaã nayuexëëãxüçèx. <sup>9</sup> Rü yexguma guma pecaduarü ütanücèx yücü yagauyegu ga yema norü wüximéëxpüx ga yema poperaarü ñaxtachipéxexü, rü nüxü chadau ga wüxi ga nachica ga ngextá Tupanacèx naxünagü nawa yagugüxü na nüxna naxägüãxüçèx. Rü yema nachicatüüwa nüxü chadau ga naãëgü ga yema duüxügü ga Tupanaarü orexü na yaxugüxüçèx nadèixü. <sup>10</sup> Rü yema naãëgü rü tagaãcü ñanagürügü:

“Pa Torü Cori ya Guxüëtüwa Ngëxmacü rü Üü necü rü Ixaixcümácüx, ¿ñuxgura tá ta i nüxna cucaxü rü cunapoxcuexü i ngëma duüxügü i chixexü ga toxü dèixü?” ñanagürügü. <sup>11</sup> Rü ñuxüchi ga Tupana rü wüxichigü

ga yema duïxũgũna nanaxã ga naxchiru ga máxũ rü cômüxũ. Rü yema duïxũgũãëgüxũ ñanagürü:

“¡Paxaãchi iperüngũë ñuxmatáta yangu i peeneëgü i Cristuaxũ puracüexũ i pexrũũ tá dèixũ!” ñanagürü. <sup>12</sup> Rü yexguma guma pecaduarü ütanücèx yucü yagauyegu ga yema norü 6 ga yema poperaarü ñaxtachipéxexũ, rü nüxũ chadau ga poraãcü na naxĩãxãchianexũ. Rü üèxcü rü wüxi ga naxchiru ga waxcharaxürüũ nixĩ. Rü tauemacü rü guxũwama nagürüũ naduema. <sup>13</sup> Rü woramacurigü rü èxtagü rü daxüwa narüyi rü ñoma ga naãnegu nayi. Rü ñoma orix i doxüxũma buanecü ya tacü rüyixèëxürüũ nixĩ. <sup>14</sup> Rü guxũma i daxüwa nüxũ idauxũ rü inayarütaxu. Rü ñoma wüxi i popera i dixcumüãchixũ rü iiyarütaxuxürüũ nixĩ. Rü guxũma ga mèxpúnegü rü capaxügü rü nixĩgachi ga nachicawa. <sup>15</sup> Rü ñoma ga naãnewa yexmagüxũ ga nachiũãnegüarü ãëxgacügü, rü mèxpúnemagu rü mèxpúneãrü nutatanügu nicuxgü. Rü wüxigu yexma namaã nicuxgü ga yema togü ga ãëxgacügü ga taxũgü ga ñoma ga naãnemaã icuèxgüxũ, rü churaragüarü ãëxgacügü ga taxũgü, rü yema duïxũgü ga muãrü dïëruãxgüxũ, rü yema duïxũgü ga ñoma ga naãnewa poraexũ, rü guxũma ga duïxũgü ga coriãxgüxũ, rü guxũma ga duïxũgü ga ngearü coriãxgüxũ. <sup>16</sup> Rü guxũma ga nümagü, rü guma mèxpúnexũ rü guma nutagüxũ ñanagürügü:

“¡Toétügu peyi na toxũ ipicuxgüxücèx naxchaxwa ya yima ngëma tochicaxũwa rütocü, rü naxchaxwa ya yima pecaduarü ütanücèx yucü erü tama tanaxwèxe na toxũ napoxcuexũ! <sup>17</sup> Erü marü ínangu i ngëma ngunexũ i ãücümaxũ i nagu napoxcuexũ i ngëma duïxũgü i tama

Tupanaärü ixīgüxũ. ¿Rü texé tá namaã tabora i ngẽma?” ñanagürügü.

## 7

### *Yema Yudíugü ga nacatüwa cuèxruũãxgüxũchiga*

<sup>1</sup> Rü yemawena rü nüxũ chadau ga ägümücü ga Tupanaärü orearü ngeruũgü ga daxücũãx ga ñoma ga naãneärü ägümücüpéxegu chigüxũ. Rü ínanapoxũgü ga gucüma ga buanecügü na tama waixũmüãneetügu naxüxücèx, rü tama taxũ i taxtüétügu naxüxücèx, rü bai i țacü rü naïétügu naxüxücèx. <sup>2</sup> Rü yexgumarüũ ta nüxũ chadau ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruũ ga daxücũãx ga üèxcü íyarügoxüwaama ne üxũ. Rü nüxũ nayexma ga Tupana ya Maxücüarü țacüarü üégaruũ. Rü nüma rü tagaãcü nüxna nacagü ga yema togü ga ägümücü ga Tupanaärü orearü ngeruũgü ga nayauxgüxũ ga pora na nachixexëëgüãxücèx ga guxüma ga waixümu rü guxüma ga taxũ ga taxtü. <sup>3</sup> Rü ñanagürü nüxũ:

“¡Tãxú i yatacüma penachixexëëxũ i waixümu rü taxtü i taxũ rü naïgü, ñuxmatáta nacatüwa tayaxüarü cuèxruũãxgü i ngẽma Tupanaärü duüxũgü ixīgüxũ!” ñanagürü. <sup>4</sup> Rü nüxũ chaxĩnü ga ñuxre na yiixũ ga yema cuèxruũãxgüxũ. Rü guxüma ga Yudíugütanüwa rü 144,000 nixĩ. <sup>5-8</sup> Rü yema cuèxruũãxgüxũ ga Yudíugü, rü ñãã nixĩ:

Yudátaagü - 12,000

Rubéũtaagü - 12,000

Gadutaagü - 12,000

Achetaagü - 12,000

Netarítaagü - 12,000

Manachétaagü - 12,000

Chimeútaagü - 12,000

Lebítaagü - 12,000

Ichacátaagü - 12,000

Chaburáútaagü - 12,000

Yúchetaagü - 12,000

Beyamítaagü - 12,000

<sup>9</sup> Rü yemawena ichadawenü, rü nüxü chadau ga muxüchixüma ga nagúxüraüxü ga duüxügü ga nagúxüraüxü ga nagawa idexagüxü ga guxüma ga nachüññewa ne íxü. Rü yema tochicaxüpéxegu rü guma pecaduarü ütanücèx yucüpéxegu nachigü. Rü yema na namuxüchixü rü taxucürüwa texé tayaxugü na ñuxre yíixü. Rü naxchiru ga icómüxü rü imáxümañ nixáxchiru. Rü naxméxwa nanangegü ga wairaátügü. <sup>10</sup> Rü guxüma ga nümagü rü tagaäcü ñanagürügü:

“Yima tórü Tupana ya tochicaxüwa rütocü rü yima pecaduarü ütanücèx yucü nixí ya tüxü maxëxëégücü”, ñanagürügü. <sup>11</sup> Rü guxüma ga Tupanaärü orearü ngeruügü ga daxücüññax rü nüxü ínachimaëguächí ga yema tochicaxü rü yema 24 ga ãëxgacügü rü yema ägümücü ga daxücüññax ga maxëxü. Rü yema tochicaxüpéxegu nanangücuchitanü ga yema orearü ngeruügü, rü Tupanaxü nicuèxüügü. <sup>12</sup> Rü ñanagürügü:

“Rü ngëmaäcü yíí. Rü nüma nixí i namexü na guxüguma guxäma nüxü icuèxüññgüxü, rü nataxëëgüxü, rü moxë nüxna ixägüxü, rü nüxü ingechaügüxü, erü guxü i cuèx nüxü nangëxma, rü guxüëtüwa nangëxma, rü guxüärü yexera napora. Rü ngëmaäcü yíí”, ñanagürügü. <sup>13</sup> Rü ñuxüchi wüxí ga yema 24 ga ãëxgacügü rü choxna naca, rü ñanagürü:

“¿Texégü tixīgü ya yíxema cómuchirugüxe, rü ngextá ne taxí?” ñanagürü. <sup>14</sup> Rü choma chanangãxü, rü ñacharügü:

“Pa Corix, cuma nixĩ i nüxũ cucuáxũ na texégü tixīgüxũ”, ñacharügü. Rü yexguma ga nüma rü ñanagürü:

“Yíxemagü tixīgü ga nawa ngupetütanüxẽ ga yema ngúxũ ga taxũ rü marü tügü iyauxgüchiruxe nagüwa ga guma pecaduarü ütanücèx yucü. Rü ngẽmacèx nixĩ i ticómüchiruxũ. <sup>15</sup> Rü ngẽmacèx nixĩ i Tupanaãrü tochicaxüpéxewa tangẽxmagüechaxũ rü ngunecü rü chütacü rü Tupana íngẽxmaxũwa nüxũ tapuracüexũ. Rü nümatama ya Tupana ya tochicaxũwa rütocü rü tüxna nadau. <sup>16</sup> Rü marü tagutáma wenaxãrü taiya tüxũ nangux, rü tagutáma tiṭawae. Rü marü tagutáma üèxcü tüxũ nigu, rü tagutáma üèxcüarü nañanexũ tüxũ nangux. <sup>17</sup> Erü yima pecaduarü ütanücèx yucü i ngẽma tochicaxũütawa ngẽxmacü, rü tá aixcüma meã tüxna nadau ñoma carnerügüna idauxürüũ. Rü nawa tá tüxũ nagagü i ngẽma dexáarü chuxchuxügü i maxẽëruũ. Rü Tupana tá tüxũ ínanapi i guxũma i tümagüũxëtü”, ñanagürü.

## 8

*Yema norü 7 ga ñaxtachipéxeruüchiga* rü yema buetare ga uirunaxcèxchiga

<sup>1</sup> Rü yexguma guma pecaduarü ütanücèx yucü yagauyegu ga yema norü 7 ga yema poperaarü ñaxtachipéxexũ, rü ngãxũ ga ora nachipetüanemare ga daxüguxũ ga naãnewa. <sup>2</sup> Rü ñuxüchi nüxũ chadau ga yema 7 ga Tupanaãrü orearü ngeruügü ga daxücũãx ga yexma Tupanapéxegu chigüxũ. Rü wüxichigü nanayaxu



ga norü corneta ga nüxna naxãxũne. <sup>3</sup> Rü yemawena ínangu ga wüxi ga to ga Tupanaãrü orearü ngeruũ ga daxücũãx. Rü yéma nanange ga wüxi ga norü buetare ga uirunaxcèx ga pumaraarü gutéxeruũ. Rü yema uirunaxcèx ga pumaraarü gutéxeruũtaxmüpéxegu nachi. Rü nanayauxtéxe ga taxũ ga pumara ga nüxna naxãxũ na yema tochicaxũpéxewa yexmaxũ ga pumaraarü gutéxeruũtaxmüwa yaguãxücèx, na yemaãcü Tupanana naxããxũcèx ga yema pumaratéxe na yema pumaraema rü wüxigu Tupanaãrü duũxũgüarü yumüxêmaã Tupanaxütawa nanguxücèx. <sup>4</sup> Rü yema pumaratéxe ga yema orearü ngeruũãxũ yexmaxũ rü daxü naxüéma wüxigu namaã ga Tupanaãrü duũxũgüarü yumüxêgü ñuxmata Tupanaxütawa nangu. <sup>5</sup> Rü ñuxüchi ga yema orearü ngeruũ rü nanayaxu ga yema buetare ga pumaraarü gutéxeruũ. Rü yema pumaraarü gutéxeruũtaxmüwa nanayaxu ga ãwe ga naïcü, rü gumamaã nanaxüãcu ga guma buetare. Rü ñuxüchi ñoma ga naãneetügu nanaña. Rü yexgumatama poraãcü naduruãchiane, rü poraãcü nicuxcuane rü nibèjxbéxane rü naxĩãxãchiane.

*Tupanaãrü orearü ngeruũgü ga daxücũãxãrü cornetachiga*

<sup>6</sup> Rü yexguma ga yema 7 ga Tupanaãrü orearü ngeruũgü ga daxücũãx ga icornetaãxũ, rü nügü ínámexêëgü na nagu yacuegüxücèx. <sup>7</sup> Rü wüxi ga yema Tupanaãrü orearü ngeruũ rü nüxĩra nayacue ga norü corneta. Rü yexgumatama ñoma ga naãneetügu narüyi ga gáuxũ rü üxüema ga nagümaã ãeüxũ. Rü wüxi ga yema norü tomaêxpüxarü üye ga ñoma ga naãne rü nixa. Rü yexgumarüũ ta wüxi ga yema norü tomaêxpüxarü üye ga naĩxnecü rü

## APOCARÍCHIU 8:826APOCARÍCHIU 8:13

nixa. Rū guxũma ga natüane rü nixae. <sup>8</sup> Rū yema norü taxre ga Tupanaärü orearü ngeruũ rü nayacue ga norü corneta. Rū ñuxũchi wüxi ga ƣacü ga taxüchixũ ga namèxpüneraũxũ ga iyauxraxũ, rü yexma taxtũ ga taxũgu nanaña. Rū wüxi ga yema norü tomaèxpüxarü üye ga taxtũ rü nagüxũ nananguxuchi. <sup>9</sup> Rū wüxi ga yema norü tomaèxpüxarü üyetücumü ga yema taxtũwa maxẽxũ, rü nayue. Rū yexgumarũũ ta wüxi ga yema norü tomaèxpüxarü üyetücumü ga wapurugü, rü inayi. <sup>10</sup> Rū yema norü tomaèxpüx ga Tupanaärü orearü ngeruũ, rü nayacue ga norü corneta. Rū ñuxũchi wüxi ga taxüchicü ga woramacuri ga taemaxũchicü rü daxũwa narüngu. Rū wüxi ga omü ga ixaxũrũũ nixĩ. Rū nagu nangu ga wüxi ga yema norü tomaèxpüxarü üye ga natügü rü natüxacügü. <sup>11</sup> Rū guma woramacuri rü Üxũxũ nixĩ ga naega. Rū wüxi ga yema norü tomaèxpüxarü üye ga guxũma ga dexá rü naxüxchiü. Rū muxũma ga duũxũgü rü yema dexáwa nayue yerü naxüxchiü. <sup>12</sup> Rū yema norü ägümücü ga Tupanaärü orearü ngeruũ rü nayacue ga norü corneta. Rū wüxi ga yema norü tomaèxpüxarü üye ga üèxcü rü nixo. Rū yexgumarũũ ta wüxi ga yema norü tomaèxpüxarü üye ga tauemacü rü woramacurigü rü èxtagü rü nixo. Rū yemaäcü wüxi ga yema norü tomaèxpüxarü üye ga guxũma ga yema rü naxẽãne. Rū ga ngunecü rü ägümücü ga ora naxẽãne. Rū ga chütacü rü ägümücü ga ora nataxuma ga tauemacü rü bai ga woramacurigü rü bai ga èxtagü. <sup>13</sup> Rū yemawena ichadawenü rü nüxũ chaxĩnü ga wüxi ga ñyü ga daxũgu íxexeũxũ ga tagaäcü ñaxũ:

“Nangechaütümüũgü i ngẽma duũxũgü i yea pecaduáxũ i nañnewa maxẽxũ i ngëxguma yacuegüägu tá ya norü cornetagü i ngẽma togü i tomaèxpüx i Tupanaärü

orearü ngeruũgü”, ñaxũ.

## 9

<sup>1</sup> Rû yema norü wüximéexpüx ga Tupanaärü orearü ngeruũ, rû nayacue ga norü corneta. Rû nüxũ chadau ga wüxi ga woramacuri ga daxüwa rüngücü ga ñoma ga nañegu ngücü. Rû guma woramacuri nanayaxu ga yema äxmaxũ ga taguma iyacuáxũärü chawi. <sup>2</sup> Rû nayawãxna ga yema äxmaxũ ga taguma iyacuáxũ. Rû yéma inayagoema ga caxixũ ñoma wüxi i taxũ i uxearü caxixürüũ. Rû yema caxixũ rû nanaxëemaxëe ga üexcü. <sup>3</sup> Rû yema caxixüwa ínachoxũ ga munügü ga nañeetügu yixũ. Rû yema munügü rû nanayauxgü ga pora ga nüxna naxãxü na ñoma tuxchinawerüũ duïxügüxü nachixücèx. <sup>4</sup> Rû yema munümaã nüxũ nixu na tama natüanexũ nachixexëexücèx rû bai i tacü rû nanetügü rû bai i tacü rû naïgü. Natürü nanamu na nachixexëegüäxücèx ga yema duïxügü ga tama Tupanaärü cuèxruũ nacatüwa yexmaxü. <sup>5</sup> Natürü tama nanamu na yema duïxügüxü nadèixücèx. Natürü nanamu na ngúxü nüxũ yangexëemaregüxücèx ga wüximéexpüx ga tauemacü. Rû yema ngúxü ga nüxü yangexëegüxü, rû ñoma tuxchinawe duïxügüxü chixürüũ nixĩ. <sup>6</sup> Rû ngëma ngunexügügu rû duïxügü tá naxcèx nadaugü na nayuexü, natürü tãütáma nayue. Rû woo nanaxwèxegüxüchi na nayuexü, natürü taxucürüwatáma nayue. <sup>7</sup> Rû yema munügü rû ñoma cowaru i guerawa ixürüũ nixïgü. Rû naëruwa nüxü nayexma ga tacü ga ñoma ngèxcueruũ ga uirunaxcèxrüũ ixïgüxü. Rû nachiwe rû nanaduïxüchiweraxügü. <sup>8</sup> Rû nayaegü rû ñoma ngeãxyaerüũ nixïgü. Rû napütagü rû ñoma aipütagürüũ

nixĩgü. <sup>9</sup> Rü naxũnewa nayexma ga norü poxũruũ ga fierunaxcèx. Rü naxpéxatügüga rü ñoma muxũchine ya caru ya guerawa cowaru tügünegarüũ ixĩxũ. <sup>10</sup> Rü nareexũgü rü ñoma tuxchinawerüũ naxãnegu. Rü yema naneguwa rü naxãguchata na wüximéẽxpüx ya tauemacü duũxũgüxũ ngúxũ yangexẽegüxũcèx. <sup>11</sup> Rü yema munügiarü aẽxgacü, rü yema äxmaxũ ga taguma iyacuáxũarü dauruũ nixĩ. Rü Yudügügüga ga yema munügiarü aẽxgacü, rü Abadóũ nixĩ. Rü Griégügüga rü Apolióũ nixĩ. Rü ngẽma rü: “Chixexẽeruũ”, ñaxũchiga nixĩ. <sup>12</sup> Rü yexma nayacuèx ga yema nüxĩraũxũ ga chixexũ ga taxũ, natürü ínayaxüama ga to ga taxre. <sup>13</sup> Rü yema norü 6 ga Tupanaarü orearü ngerü rü nayacue ga norü corneta. Rü nüxũ chaxĩnü ga wüxi ga naga ga yema Tupanapéxewa yexmaxũ ga uirunaxcèx ga pumaraarü gutéxeruũtaxmüwa inaxũxũ. <sup>14</sup> Rü yema naga rü nanamu ga yema orearü ngerü rü cornetaáxũ, rü ñanagürü nüxũ:

“¡Yawëgüxũ i ngẽma ägümücü i orearü ngerüügi i Chatanáarü ixĩgüxũ i taxtü i Eufrátëgu ngäxügüxũ!” ñanagürü. <sup>15</sup> Rü yemaãcü niwëgüxũ ga yema ägümücü ga orearü ngerüügi na nadaiãxũcèx ga wüxi ga yema norü tomaẽxpüxarü üyetücumü ga duũxũgü. Yerü ga yema orearü ngerüügi rü woetama yemacèx ínamemaregü na yema ora rü yema ngunexũ rü guma tauemacü rü guma tauncü nadaiãxũcèx ga yema duũxũgü. <sup>16</sup> Rü nüxũ chaxĩnü na ñuxre na yĩxũ ga yema orearü ngerüügiarü churaragü ga cowaruétügu ïxũ. Rü 200 miyónëgü nixĩgü. <sup>17</sup> Rü yemaãcü nixĩ ga nüxũ chadauxũ ga yema cowarugü ga yexguma changoxetügu. Rü yema churaragü ga yema cowaruétügu ïxũ rü nüxũ nayexma ga norü

ngèxcuxünexũ ga poxũruũ ixĩxũ ga ñoma üxüxetürũü  
 iyauraxũ. Rũ yema poxũruũ rü nixāmatü rü nidaumatü  
 rü niyèuxmatü rü nidexmatü. Rũ yema cowaruerugü  
 rü ñoma aierurũü nixĩgü. Rũ naãxgüwa ínaxũxü ga  
 üxüema rü caxixũ rü azufre. <sup>18</sup> Rũ wüxi ga norü  
 tomaëxpüxaru üyetücumü ga duũxũgü rü nayue na-  
 maã ga yema tomaëxpüx ga chixexëëruũ ga üxüema  
 rü caxixũ rü azufre ga yema cowarugüèxwa íchoxũxũ.  
<sup>19</sup> Yerü ga yema cowarugü rü naãxwa rü nareexüwa  
 nixĩ ga nüxũü nayexmaxũ ga norü pora na duũxũgüxũ  
 nadèixũcèx. Yerü ga nareexũgü rü ñoma äxtaperũü  
 nixĩgü, rü yemamaã nanangõx ga duũxũgü rü ngúxũ  
 nüxũ ningexëë rü nanadai. <sup>20</sup> Natürü ga yema togü ga  
 duũxũgü ga tama yema poxcuruũgümaã yuexũ, rü tama  
 nüxũ narüxoe ga yema chixexũgü ga naxügüxũ. Rũ tama  
 nüxũ narüxoe na nüxũ yacuèxüügüxũ ga ngoxogü rü norü  
 tupanenetachicünèxāgü ga uirunaxcèx rü dīërumünax-  
 cèx rü cobrenaxcèx rü nutagünaxcèx rü naĩnaxcèx. Rũ  
 yemaäcü nüxũ nicuèxüüügüama ga yema norü tupanane-  
 tachicünèxāgü ga ngearü maxũáxũ rü tama nüxũ dauxũ  
 rü tama nüxũ ñnüxũ rü tama ixũxũ. <sup>21</sup> Rũ tama nüxũ  
 narüxoe na namáëtagüxũ, rü yayuüexũ, rü nangëãëgüxũ  
 rü nangítèèxgüxũ.

## 10

*Orearü ngeruũ ga nüxũ yexmaxũ ga popera ga idixixũchiga*

<sup>1</sup> Rũ nüxũ chadau ga wüxi ga to ga Tupanaärü orearü  
 ngeruũ ga daxügüxũ ga naãnewa íruxĩxũ. Rũ wüxi ga  
 caixanexũärü ngäxüwa nayexma, rü wüxi ga chirapa

naétügu nabo. Rü nachiwe rü ñoma üèxcürüü niyauraciüü. Rü naparagü rü ta ñoma üxüemarüü niyauraciüü. <sup>2</sup> Rü naxmêxwa nüxü nayexma ga wüxi ga poperaxacü ga íwêgüxü. Rü norü tügünepara rü taxtü i taxüetügu nachicutü. Rü norü toxwepara rü waixüümüänegu nachicutü. <sup>3</sup> Rü ñuxüchi ga nüma rü tagaãcü aita naxü ñoma wüxi ya ai ya tagaãcü aita ücürüü. Rü yexguma aita naxüxgu rü <sup>7</sup> éxpüxcüna naduruächiane. <sup>4</sup> Rü yexguma yema <sup>7</sup> éxpüxcüna na naduruächianexüguwena rü chanaxümatüchaü. Natürü nüxü chaxînü ga wüxi ga naga ga daxügüxü ga nañewa inaxüxü ga ñaxü choxü:

“¡Tāxú i cunangoxêxü i ngêma <sup>7</sup> i duruanexü nüxü ixuxü! ¡Rü ngexrüma na cunaxümatüxü!” ñaxü choxü. <sup>5</sup> Rü ñuxüchi ga yema Tupanaärü orearü ngerüü ga nüxü chadauxü na taxtü ga taxüetügu rü waixüümüetügu nachicutüxü, rü daxü naxunagü ga norü tügünechacüü. <sup>6</sup> Rü inaxuneta naegagu ga Tupana ya yima guxüguma maxücü ya yima naxücü i daxügüxü i nañe rü ñoma i nañe rü taxtü i taxü rü guxüma i tacü nawa ngëxmagüxü. Rü ñanagürü ga yema orearü ngerüü:

“Ñuxma rü marü täütáma nuxcü ningü i ngêma Tupana nüxü ixuxü. <sup>7</sup> Erü ngëxguma nawa nanguxgu na ngêma norü <sup>7</sup> i Tupanaärü orearü ngerüü inaxügüxü na yacueäxü ya norü corneta, rü ngëxguma tá nixî i yanguxü ga yema noxri êxügüxü ga Tupanaärü uneta, yema nuxcümaügüxü ga norü orearü uruügümaã nüxü yaxuxü”, ñanagürü. <sup>8</sup> Rü yema naga ga noxri nüxü chaxînüxü ga daxügüxü ga nañewa inaxüxü, rü wenaxärü chomaã nidexa. Rü ñanagürü choxü:

“¡Naxütawa naxü i ngêma Tupanaärü orearü ngerüü i

taxtü i taxüetügu rü waixüümüãneetügu chicutüxü! ¡Rü nüxna nayaxu i ngëma poperaxacü i marü íwëgüxü i naxmëxwa ngëxmaxü!” ñanagürü. <sup>9</sup> Rü naxütawa chaxü ga yema orearü ngeruü, rü nüxna naxcèx chaca ga yema poperaxacü na choxna naxãaxücèx. Rü nüma rü ñanagürü choxü:

“Ñã nixí. ¡Rü nayaxu rü nangõx! Rü cuèxwa rü berurerüü tá namaicura. Natürü cuanüwa rü tá nanaxüxãchi”, ñanagürü choxü. <sup>10</sup> Rü yema orearü ngeruüméxëwa chanayaxu ga yema poperaxacü, rü chanangõx. Rü chauèxwa rü berurerüü namaicura. Natürü yexguma chanangõxguwena rü chauanüwa rü nanaxüxãchi rü changuxneca. <sup>11</sup> Rü ñuxüchi chomaã nüxü nixu, rü ñanagürü choxü:

“Name nixí na wenaxãrü Tupanaãrü orexü quixuxü namaã i muxüma i nagüxüraüxü i duüxügü, rü muxüma i nachüüãnecüãxgü i duüxügü, rü muxüma i duüxügü i to i nagawa idexagüxü, rü muxüma i nachüüãnegüarü ãëxgacügü”, ñanagürü choxü.

## 11

### *Taxre ga orearü uruüchiga*

<sup>1</sup> Rü yemawena chanayaxu ga wüxi ga dexnemenèxã ga ngugüruü ixüüne ga choxna naxãxüne. Rü guma choxna naxãcü rü ñanagürü choxü:

“¡Inachi rü nangugü ya yima Tupanapata rü ngëma pumaraarü gutëxeruütaxmü! ¡Rü yaxugü rü ñuxre yíxü i ngëma duüxügü i ngëma Tupanaxü icuèxüügüxü! <sup>2</sup> ¡Natürü ngëma naãxtü ya Tupanapata, rü täütama cunangugü! Erü ngëma duüxügü i tama Tupanaãxü

yaxõgüxũna marü nanaxã. Rü nümagü rü tomaẽxpüx ya taunecüarü ngãxũ tá chixexũ namaã naxügu ya yima ñãne ya üünene ya Yerucharéü. <sup>3</sup> Rü choma rü tá chanamu i taxre i chorü orearü uruũgü na 1,260 i ngunexũ duũxũgümaã nüxũ yaxugüxũcèx i chorü ore. Rü nümagü i ngẽma taxre rü tá niwẽxchiru na ngẽmawa duũxũgü nüxũ cuèxgüxũcèx na ngechaũ nüxũ nguxgüxũ”, ñanagürü choxũ. <sup>4</sup> Rü ngẽma taxre i orearü uruũgü nixĩ i norü cuèxruũ i ngẽma taxre i nanetü i orĩbu rü ngẽma taxre i weraarü üruũgü i tórü Cori ya ñoma i naãneärü yora ixĩcüpéxewa ngẽxmagüxũ. <sup>5</sup> Rü ngẽxguma texé chixexũ namaã ügüchaũgu i ngẽma taxre i orearü uruũgü, rü nümagü rü üxüema ya naãxwa ínacuexechinemaã tüxũ tá ínagu. Rü ngẽmaãcü tá inayanaxoxẽ i norü uwanügu. Rü ngẽmaãcü tá tüxũ nadai ya yíxema chixexũ namaã ügüchaũxẽ. <sup>6</sup> Rü ngẽma taxre i orearü uruũgü rü nüxũ nangẽxma i pora na íyachaxãchixũcèx ya pucü na tama napuxüçèx i guxũma i ngẽma 1,260 i ngunexũgü i nagu Tupanaärü orexũ yaxugüxũ. Rü ngẽxgumarüü ta nüxũ nangẽxma i pora na nagüxũ yaxĩxẽẽgüãxũcèx i dexá. Rü ngẽxgumarüü ta nüxũ nangẽxma i pora na ñoma i naãnewa namugüãxũcèx i nagúxũraũxũ i poxcu-ruũgü na ngẽmaãcü ngúxũ duũxũgüxũ yangexẽẽgüxũcèx i ngẽxguma ngẽma taxre naxwèxegügu. <sup>7</sup> Natürü ngẽxguma ngẽma taxre i orearü uruũgü naguxẽẽgügu na nüxũ yaxugüxũ i Tupanaärü ore, rü ngẽma ngoxo i ngẽma ãxmaxũ i taguma iyacuáxüwa íxüxüxũ, rü tá ngema taxrena nayuxu. Rü tá nüxũ narüyexera, rü tá nanadai. <sup>8</sup> Rü ngẽma naxũnegü i ngẽma taxre rü tá yima ñãne ga tórü Cori nawa curuchawa ipotane ya



Yerucharéũãrũ ítamũgũwa nawogũ. Rũ yima ããne rũ nachixe rũ ngẽmacèx Chodomaãrũ ããnemaã rũ Equituanemaã nanaxugũ. <sup>9</sup> Rũ tomaẽxpũx i ngunexũãrũ ngãxũ rũ muxũma i nagúxũraũxũ i duũxũgũ rũ muxũma i guxũ i nachiuũãnecũãx i duũxũgũ rũ muxũma i duũxũgũ i to i nagawa idexagũchigũxũ, rũ tá nũxũ nadaugũ i naxũnegũ. Rũ tãũtãma nanaxwèxegũ na texé inatèxgũxũ. <sup>10</sup> Rũ ngẽma duũxũgũ i ñoma i naãnewa maxèxũ rũ tá nataãegũ na marũ nayuexũ i ngẽma taxre. Rũ ngẽma na porãcũ nataãegũxũchixũ rũ tá nũgũna ãmare naxãgũ, yerũ yema taxre ga orearũ uruũgũ rũ porãcũ nanachixewe rũ naãewa nananguxèegũ. <sup>11</sup> Natũrũ yema tomaẽxpũx ga ngunexũãrũ ngãxũguwena, rũ Tupana wenaxãrũ nana-maxèxèẽ ga yema taxre. Rũ wenaxãrũ ínãrudagũ. Rũ guxũma ga yema duũxũgũ ga nũxũ daugũxũ rũ porãcũxũchi namuũẽ. <sup>12</sup> Rũ ñuxũchi ga yema taxre ga orearũ uruũgũ, rũ nũxũ naxĩnũẽ ga wũxi ga naga ga tagaãcũ daxũgũxũ ga naãnewa inaxũxũ ga ñaxũ:

“¡Nuã daxũwa pexĩ!” ñaxũ. Rũ yemaãcũ ga nũmagũ rũ wũxi ga caixanexũgu daxũgũxũ ga naãnewa naxĩ. Rũ norũ uwanũgũ rũ yéma nũxũ narũdaunũ. <sup>13</sup> Rũ yexgumatama porãcũ naxĩãxãchiane. Rũ wũxi ga yema norũ 10 arũ ùye ga guma ããne, rũ niwèxgũ. Rũ 7,000 ga duũxũgũ nayue namaã ga yema ããxãchiane. Rũ yema togũ ga duũxũgũ ga maxèxũ rũ porãcũxũchi namuũẽ. Rũ Tupana ya daxũgũxũ i naãnewa ngẽxmacũxũ nicuèxũũgũ. <sup>14</sup> Rũ yexma nayacuèx ga yema norũ taxre ga chixexũ. Natũrũ paxa tá ínangu i ngẽma norũ tomaẽxpũx ixĩxũ.

*Guma norũ 7 ga cornetachiga*

<sup>15</sup> Rū yema norü 7 ga Tupanaãrū orearü ngeruũ, rü nayacue ga norü corneta. Rū nayexma ga nagagü ga tagaãcü daxüguxũ ga naãnewa inaxügüxũ ga ñagüxũ:

“Ñuxma rü yima mecü na namaã inacuèxgüxũ i ñoma i naãne, rü nüma nixĩ ya tórü Cori ya Tupana rü Nane ya Cristu. Rü nüma rü guxũgutáma namaã inacuèxgü”, ñagüxũ. <sup>16</sup> Rü nümagü ga yema 24 ga ãëxgacügü ga norü tochicaxügüwa rütogüxũ ga Tupanapéxewa, rü yexma nanangücuchitanü, rü Tupanaxũ nicuèxüügü. <sup>17</sup> Rü ñanagürügü:

“Pa Torü Cori ya Tupana ya Guxũãrū Yexera Poracüx, cuma rü woetama cuyexmaëcha, rü ñuxma rü ta cungëxmaëcha. Rü moxë cuxna taxägü, erü marü cugüméxëwa cunangëxmaxëë i guxũma, rü marü icunaxügü na namaã icucuáxũ. <sup>18</sup> Rü ngëma duũxügü i tama cuxrü ixigüxũ rü poraãcüxüchi nanuë, natürü nawa nangu i ngëma ngunexũ i nagu tá cunapoxcuexũ. Rü ngëxgumarüü ta marü nawa nangu na nüxũ quicagüxũ i guxũma i duũxügü i yuexũ. Rü marü nawa nangu na nüxũ cunaxütanüxũ i ngëma curü duũxügü i curü orearü uruügü, rü ngëma duũxügü i cupéxewa imexũ, rü guxũma i ngëma duũxügü i cuxũ muüëxũ i yaexũ rü buexũ. Rü marü nawa nangu na icuyanaxoxëëxũ i ngëma duũxügü i nachixexëëxũ i ñoma i naãne”, ñanagürügü. <sup>19</sup> Rü ñuxüchi Tupanapata ga daxügüxũ ga naãnewa yexmane, rü niwãxna. Rü yema norü aixepewa nüxũ chadau ga yema baú ga Tupanaãrū uneta ga nutagu umatüxũ. Rü nibèixbéxane, rü poraãcü nicuxcuane, rü naxĩãxãchiane rü poraãcü gáuxũ narüyi.

## 12

*Wüxi ga nge rü wüxi ga coya ga taxũ*

<sup>1</sup> Rü ñuxũchi daxũwa nangox ga wüxi ga cuèxruũ ga taxũ. Rü iyexma ga wüxi ga nge ga üèxcürüũ iyaurachirucüücü. Rü ngĩtũũcutüwa nayexma ga tauemacü. Rü yema ngĩrũ ngèxcueruũ ga ngĩëruwa yexmaxũ, rü 12 ga woramacurigü nixĩgü. <sup>2</sup> Rü yema nge rü itacharaũ. Rü poraãcü aita ixü yerü ixíraxacüchaũ rü poraãcü inguxnecaxüchi. <sup>3</sup> Rü yemawena daxũwa nangox ga to ga cuèxruũ. Rü yéma nayexma ga wüxi ga coya ga taxüchixũ ga dauxũ ga 7 ga naëru nüxũ yexmaxũ rü 10 ga naxchatacuxre. Rü wüxichigü ga naëruwa rü nüxũ nayexma ga norü ngèxcueruũ. <sup>4</sup> Rü nareexümaã inayatüchigü ga wüxítücumü ga norü tomaëxpüxarü üye ga woramacurigü, rü ñoma ga naãneetügu nanawogü. Rü yema coya rü ngĩpëxegu nayachi ga yema nge ga íraxacüchaũcü, yerü tüxũ nangóxchaũ ga guxema ngíxácüxe ga yexguma tabuxgu. <sup>5</sup> Rü yema nge rü ixíraxacü, rü nayatü. Rü nüma rü tá guxũ i nachiũãneärü ãëxgacü nixĩ, rü tá namaã inacuèx. Natürü ga guma ngĩne rü Tupana ngixna nanayaxu rü yema ínatoxũwa nanaga. <sup>6</sup> Rü yema nge rü wüxi ga nachica ga ngextá taxúema íxãpataxũwa ñna. Rü yéma Tupana ngíxcèx nanamexëë ga wüxi ga ngíchica na yéma ngíxna nadauxüçèx rü ngíxũ naxüwemüxüçèx ga 1,260 ga ngunexũ. <sup>7</sup> Rü yemawena ga daxũwa rü nügü nadai. Rü Miguere ga Tupanaärü orearü ngeruügüarü ãëxgacü ixĩcü rü guxüma ga natanüxũ ga orearü ngeruügü, rü nügü nadai namaã ga yema coya ga taxüchixũ rü norü orearü ngeruügü. Rü yema coya rü ñuxũchi norü orearü ngeruügü i chixexũ rü poraãcü

Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũmaã nũgũ nadai. <sup>8</sup> Natũrũ ga yema coya rũ norũ orearũ ngeruũgũ rũ tama Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũxũ narũporamaẽgũ. Rũ ñuxũchi ga yema coya rũ norũ orearũ ngeruũgũ rũ nangechica ga daxũguxũ ga naãnewa. <sup>9</sup> Rũ yemaãcũ ínatèxũchi ga daxũguxũ ga naãnewa ga yema coya ga yema nuxcũmaũxũ ga ãxtape. Rũ nũma rũ ngoxogu rũ Chatanágu naxãega. Rũ nũma nixĩ i guxũma i ñoma i naãnecũãx i duũxũgũxũ nawomũxẽẽxũ. Rũ nũma rũ norũ orearũ ngeruũgũmaã ñoma ga naãnegu narũwoũ. <sup>10</sup> Rũ ñuxũchi nũxũ chaxĩnũ ga wũxi ga naga ga daxũguxũ ga naãnewa tagaãcũ ñaxũ:

“Ñuxma rũ marũ nawa nangu na tórũ Tupana rũ norũ duũxũgũxũ namaxèxẽẽxũ. Rũ ñuxma rũ nũma tũxũ nũxũ nadauxẽẽ na guxũãrũ yexera naporaxũ rũ guxũãrũ aẽxgacũ yĩxũ. Rũ Nane ya Cristu rũ marũ tũxũ nũxũ nadauxẽẽ na guxũmaã inacuáxũ. Yerũ marũ daxũguxũ ga naãnewa ínatèxũchi ga Chataná ga ngunecũ rũ chũtacũ tórũ Tupanapéxewa taeneẽgũxũ yeũcũrũ ixuechaxũ. <sup>11</sup> Rũ nũmagũ ga yema taeneẽgũ, rũ marũ Chatanáxũ narũyexeragũ nagũgagu ga guma pecaduarũ ũtanũcèx yucũ rũ nagagu ga Tupanaãrũ ore ga nũxũ yaxugũxũ. Yerũ ga nũmagũ rũ tama nayanuxũgũ ga norũ maxũ, rũ ínamemaregũ na Tupanacèx nayuexũ. <sup>12</sup> ¡Rũ ngẽmacèx petaãẽgũ i guxãma i pema i daxũguxũ i naãnewa ngẽxmagũxe! ¡Natũrũ pengechaũtũmũũgũ i pema i yea naãne i pecaduáxũwa ngẽxmagũxe rũ taxtũ i taxũwa ngẽxmagũxe! Erũ ngẽma ngoxo i Chataná rũ marũ petanũgu narũtáe. Rũ poraãcũ nanu i nũma erũ marũ noxretama i ngunexũ nũxũ ínayaxũ na chixexũ

naxüxü, erü paxa tá napoxcu”, ñanagürü ga yema naga. <sup>13</sup> Rü yema coya ga taxüchixü ga Chataná nagu icúxü rü yexguma nügü yacuèächigu ga ñoma ga naãnegu na natáexü, rü ngïwe ningèchigü ga yema nge ga íraxacücü. <sup>14</sup> Natürü ga Tupana rü ngixü naxüxpexatü ga yema nge. Rü nanaxïyüpexatügüraxü. Rü yemaãcü nachica ga ngextá taxúema íxãpataxüwa iña naxchaxwa ga yema coya ga Chataná nagu icúxü. Rü yema nachicawa nixí ga Tupana ngïxna dauxü, rü ngïxü üwemüxü ga tomaèxpüx ga tauneciärü ngãxü. <sup>15</sup> Rü yema coya ga Chataná rü dexá nügüèxwa ínaxüxüxë na wüxi ga natü naxüxücèx, rü yema natümaã ngïxü yachaxëèxücèx ga yema nge. <sup>16</sup> Natürü ga waixüümü rü ningéx na iyachexëèaxücèx ga yema dexá ga coya nügüèxwa íxüxüxëxü. <sup>17</sup> Rü ñuxüchi ga yema coya ga Chataná, rü poraãcüxüchima ngïmaã nanu ga yema nge. Rü ínixü na nügü namaã yadèixücèx ga yema togü ga ngïxãcügü ga yema nge. Rü ngëma ngïxãcügü i ngëma coyamaã nügü dèixü, rü ngëma nixí i ngëma duïxügü i meã Tupanaärü orega ñnüèxü rü meã yaxögiechaxü i Ngechuchu ya Cristuarü ore i aixcüma ixixü. Rü ñuxüchi ga yema coya rü norü numaã taxtü ga taxüãnacügu nayarüñu.

## 13

### *Taxre ga ngoxogüchiga*

<sup>1</sup> Rü nüxü chadau ga wüxi ga ngoxo ga taxü ga taxtügu íñuächixü ga 7 eruxü rü 10 chatacuxrexü. Rü wüxichigü ga naxchatacuxrewa rü nüxü nayexma ga norü ngèx-cueruü. Rü naërugügu naxümatü ga ñuxre ga naegagü ga Tupanamaã guxchigagüxü. <sup>2</sup> Rü yema ngoxo ga nüxü

chadauxũ, rü wüxi ga airüũ nixĩ. Rü naxmêxgü rü chatü ga taxũmêxêgürüũ nixĩ. Rü naãx rü wüxi ga aièxrüũ nixĩ. Rü yema coya ga Chataná rü yema ngoxoxũ naporaxêẽ na naxrüũ naporaxücèx rü naxrüũ ãêxgacü yĩxücèx na ñoma ga naãnemaã inacuáxücèx. <sup>3</sup> Rü wüxi ga naêruwa ga yema ngoxo, rü nüxú nayexma ga wüxi ga taxũ ga norü oxri ga namaã nayuxchaũxũ. Natürü ga yema norü oxri rü nüxú nixê, rü naxcèx nitaane. Rü guxũma ga ñoma ga naãnecũãx ga duũxügü rü poraãcü yema ngoxomaã nabaixãchie, rü nawe narüxĩ. <sup>4</sup> Rü ga duũxügü rü yema coya ga Chatanáxũ nicuèxüügü yerü yema ngoxoxũ naporaxêẽ na ãêxgacü yĩxücèx. Rü yexgumarüũ ta yema ngoxoxũ nicuèxüügü, rü ñanagürügü:

“¿Texé tangêxma ya ñaã ngoxorüũ poraxe? ¿Rü texé tabora na namaã tügü tadèixü?” ñanagürügü. <sup>5</sup> Natürü ga Tupana rü tama yema ngoxona nanachuxu na nügü yacuèxüũxücèx rü tacü Tupanamaã yaxugüxücèx rü ãêxgacü na yĩxücèx ga 42 ga tauemacü. <sup>6</sup> Rü yemaãcü chixexũ naxü ga yema ngoxo. Rü poraãcü tacü Tupanamaã nixugü. Rü Tupanamaã naguxchiga, rü napatamaã rü ta naguxchiga, rü tümamaã naguxchiga ya guxãma ya yíxema daxüguxũ i naãnewa ngêxmagüxe. <sup>7</sup> Rü yema coya ga Chataná rü yema ngoxoxũ naporaxêẽ na Tupanaãrü duũxügümaã nügü nadèixücèx ñuxmatáta tüxũ nayexera. Rü ãêxgacüxũ nayaxixêẽ na namaã inacuáxücèx ga nagúxüraũxũ ga duũxügü ga guxũma ga nachüãnecũãx ga nagúxüraũxũ ga nagawa idexagüxũ. <sup>8</sup> Rü tá ngêma ngoxoxũ nicuèxüügü i guxũma i duũxügü i ñoma i naãnewa maxêxũ i noxritama naãne üxgu ngeégagüxũ nawa i norü popera ya yima pecaduarü ütanicèx

yücü i nagu yawüğüãxũ i ngẽma duũxũgü i marü Tupana nüxna naxãxũ i maxũ i taguma gúxũ. <sup>9-10</sup> Rũ ngẽxguma texé ãxchixẽgu, rü name nixĩ i naga taxĩnü i ñaã tá pemaã nüxũ chixuxũ. Rũ ngẽxguma texé tũmamaã naxuegugu na tüxũ yayauxgüxũ, rü noxtacũma tá tiyaxu. Rũ ngẽxguma texé tũmamaã naxuegugu na tüxũ yamẽxgüxũ, rü noxtacũma tá tüxũ nimẽxgü. Rũ ngẽmacèx ya yíxema Tupanaãrü duũxũgü ixĩgüxe, rü woo tacü rü guxchaxũ tüxũ ngupetügu, rü tanaxwexe na yaxna namaã taxĩnüẽxũ rü tayaxõgüamaxũ. <sup>11</sup> Rũ yemawena nüxũ chadau ga wüxi ga to ga ngoxo ga taxrechatacüxrexũ ga waixũmũãnewa íxũxũxũ. Rũ yema naxchatacüxre rü ñoma carneruchatacüxrerũĩ nixĩ. Natürü ga naga rü wüxi ga coya ga taxüchixũgarũĩ nixĩ. <sup>12</sup> Rũ yexguma yema nüxĩraũxũ ga ngoxopéxewa nayexmagu, rü naxrüütama napora. Rũ ñoma ga naãnemaã inacuèx, rü nanamu ga ñoma ga naãnewa maxẽxũ ga duũxũgü na yema nüxĩraũxũ ga ngoxo ga ixẽãrü oxriáxũxũ na yacuèxũũgüxũcèx. <sup>13</sup> Rũ yema ngoxo nanaxü ga taxũ ga cuèxruũgü ga duũxũgü tama nüxũ cuáxũ na naxüğüãxũ. Rũ daxüwa nanayixẽẽ ga üxü, rü ñoma ga naãnegu nayi napéxewa ga duũxũgü. <sup>14</sup> Natürü ga Tupana rü tama yema ngoxona nanachüxu na ñoma ga naãnewa maxẽxũ ga duũxũgüxũ nawomüxẽẽxũ namaã ga yema cuèxruũgü ga yema nüxĩraũxũ ga ngoxopéxewa naxüxũ. Rũ yemaãcü ga yema ngoxo rü duũxũgüxũ namu na naxüğüãxũcèx ga naxchicünèxã ga yema nüxĩraũxũ ga ngoxo ga taramaã chexexũ rü poraãcü rüxóxũ rü tama yuxũ. <sup>15</sup> Rũ Tupana rü tama yema to ga ngoxona nanachüxu na namaxẽẽãxũcèx ga yema nüxĩraũxũ ga ngoxochicünèxã. Rũ yemaãcü

ga yema ngoxo rü nanamaxêẽ ga yema naxchicünèxã na yadexaxücèx rü na nadaiãxücèx ga guxũma ga yema duũxũgü ga tama nüxũ icuèxüügüxũ. <sup>16</sup> Rü yexgumarũũ ta guxũma ga duũxũgüxũ namu na norü tügüneméxêwa rü éxna nacatüwa nüxũ na nayexmaxücèx ga wüxi ga cuèxruũ ga yema ngoxoéga ixixũ. Rü yemaãcü nanamu ga guxũma ga duũxũgü rü woo buxũ rü éxna yaxũ, rü woo duũxũgü i muãrũ dīeruãxgüxũ rü éxna ngearü dīerũãxgüxũ, rü woo duũxũgü i ngearü coriãxgüxũ rü éxna duũxũgü i ixããrũ coriãxgüxũ. <sup>17</sup> Rü taxucürüwa texé tumaãrũ tacücèx tataxe rü éxna tumaãrũ tacümaã tataxe ga yexguma tumaãrũ tügüneméxêwa rü éxna tūmacatüwa tüxũ natauxgu ga yema ngoxoéga rü éxna yema ngoxoégaarü cuèxruũ ga número. <sup>18</sup> Rü ñaã orexũ na icuáxücèx, rü tanaxwèxe na tüxũ nangêxmaxũ i tórü cuèx. Rü yíxema tüxũ nangêxmaxê i tumaãrũ cuèx, rü name nixĩ i tanangugü i ngêma número i ngêma ngoxoéga ixixũ. Erü ngêma número rü wüxi i yatüégachiréx nixĩ. Rü ngêma número rü 666 nixĩ.

## 14

### *Yema 144,000 ga duũxũgüarü wiyae*

<sup>1</sup> Rü yemawena ichadawenü, rü nüxũ chadaw ga guma pecaduarü ütanücèx yucü ga guma mëxpüne ga Sióũgu äeganeetügu chicü. Rü naxütawa nayexma ga 144,000 ga duũxũgü ga nacatüwa ixãegaxũ namaã ga guma pecaduarü ütanücèx yucüéga rü Nanatü ya Tupanaega. <sup>2</sup> Rü ñuxũchi nüxũ chaxĩnü ga wüxi ga naga ga tagaxũ ga daxũgüxũ ga naãnewa inaxũxũ ga ñoma taxũ i cotüna i



chuxchuxũgarũũ ixĩxũ rü ñoma poraãcü yaduruanexũrũũ ixĩxũ rü ñoma muxũchixũ i duũxũgü i arpawa ípaxetagũxũrũũ ixĩxũ. <sup>3</sup> Rũ yema 144,000 ga duũxũgü rü nagu nawiyaegü ga wüxi ga yexwacaxũxũ ga wiyae napéxewa ga Tupanaãrũ tochicaxũ rü napéxewa ga yema ágümcü ga daxũcũãx ga maxẽxũ rü napéxewa ga yema 24 ga ãẽx-gacügü. Rũ taxucürwama texé ga togue nüxũ tacuèxéga ga yema wiyae. Rũ yema 144,000 ga duũxũgüxicatama nixĩ ga nüxũ cuèxgũxũ. Rũ yema nixĩ ga Tupana ñoma ga naãnewa deixũ na namaxẽxẽãxũcèx. <sup>4</sup> Rũ yema nixĩ ga duũxũgü ga tama ñoma ga naãneãrũ ngúchaũ i chixexũmaã nügü ãũãchiarũ maxũãxgũxũ rü tama nüxũ rüxoexũ na Tupanaãxũ yaxõgũãxũ. Rũ nümagü rü yima Tupana Nane ga pecaduarũ ütãnücèx yucüwe narũxĩ i ngextá ínaxũxũwa. Rũ yemagü nixĩ ga ñoma ga naãnecũãxtanũwa nüxira Tupana naxcèx taxexũ na noxrü rü Naneãrũ duũxũgü i üünexũ yixĩgũxũcèx. <sup>5</sup> Rũ yematanũwa rü taguma texé nüxũ taxĩnũ na doraxũ yax-gũxũ, erü Tupanapéxewa rü nataxuma i norü chixexũ.

### *Orearü ngeruũgü ga daxũcũãxãrũ orechiga*

<sup>6</sup> Rũ ñuxũchi nüxũ chadau ga wüxi ga to ga orearü ngeruũ ga daxũgũxũ ga naãnegu íxexeũxũ ga iyangexũ ga Tupanaãrũ ore i guxũgutáma ixĩxũ, na guxũ i nachĩãnecũãxgũmaã rü nagúxũraũxũ i duũxũgũmaã rü guxũma i duũxũgü i nagúxũraũxũ i nagawa idexagũxũmaã nüxũ yaxuxũcèx. Rũ yemaãcü inayange ga yema Tupanaãrũ ore na guxũma i ñoma i naãnewa maxẽxũ i duũxũgũmaã nüxũ yaxuxũcèx. <sup>7</sup> Rũ tagaãcü ñanagürü:

“¡Nüxũ pemuũẽ ya Tupana rü nüxũ picuèxüũgü! Erü marü nawa nangu na guxũma i duũxũgüna naçaxũ. ¡Rü nüxũ picuèxüũgü ya yima naxücü i daxüguxũ i naãne rü ñoma i naãne rü taxtú i taxũ rü guxũma i natüxacügü!” ñanagürü. <sup>8</sup> Rü yemawena nangox ga to ga orearü ngeruũ ga daxüçüãx, rü ñanagürü:

“Marü nagu nayarüchixe ya yima ñãne ya taxũne ya Babiróniã, rü nagu napogüe rü nayawèxtaügüxẽẽ ya norü ïgü. Yerü yema ñãneçüãx rü nanachixexẽẽ ga guxũma ga to ga nachiuãneçüãx ga duũxũgü. Rü guxũma ga yema duũxũgüxũ namu na naxügüãxüçèx ga yema chixexũ ga guma ñãnewa naxügüxũ ga Tupanapéxewa poraãcü chixexũ”, ñanagürü. <sup>9-10</sup> Rü yemawena nangox ga to ga orearü ngeruũ ga tagaãcü ñaxũ:

“Ngëxguma chi texé nüxũ icuèxüũgu i ngëma ngoxo rü naxchicünèxãxũ ticuèxüũgu rü tügü itaxãxgu na tümacatüwa rü éxna tümaméxëwa ngëma ngoxoégamaã tacuèxruũáxũ, rü Tupana rü poraãcüxüchi tá tüxũ napoxcu namaã i ngëma poxcu i guxũärü yexera ixixũ i nümatama ya Tupana norü numaã namexëẽxũ. Rü üxümaã rü azufre i iyaauraxümaã tá ngúxũ tüxũ ningexẽẽ napéxewa i norü orearü ngeruũgü rü napéxewa ya yima Nane ga pecaduarü ütanüçèx yücü. <sup>11</sup> Rü naëma ya yima üxü ya nawa Tupana ngúxũ tüxũ ingexëene, rü guxũgutáma ngema nicaixqueecha. Rü bai i írarüwa tá tüxũ narüna i ngëma ngúxũ ya yíxema ngëma ngoxoxũ rü ngëma ngoxochicünèxãxũ icuèxüũgüxe rü tügü ixãxë na ngëma ngoxoégamaã taxãegaxũ. Rü bai i ngunecü rü bai i chütacü tá tüxũ narüna i ngëma ngúxũ”, ñanagürü. <sup>12</sup> Rü ngëmacèx ya yíxema Tupanaärü duũxũgü ixíğüxe rü

norü orega ñnüëxê rü Ngechuchuaxú yaxôgüxe, rü name nixî na yaxna namaã taxînüëxú rü tayaxôgüamaxú ega woo tacü rü guxchaxú tüxú ngupetügu. <sup>13</sup> Rü ñuxüchi nüxú chaxînü ga wüxi ga naga ga daxüguxú ga nañewa inaxüxú ga ñaxú choxú:

“¡Naxümatü i ñãã ore i tá cumaã nüxú chixuxú! Rü ñuxmaücüü tá tataãëgü ya yíxema tórü Coriaxú meã yaxôgüãcüma yuexe. Erü Tupanaãe i Ünexú rü ñanagürü: ‘Ngü, ngëmáãcü tá tataãëgü ya yíxema, erü tá itarüngüë nüxna i tümaärü puracügü. Rü ngëma mexú i taxügüxú rü tümamaã wüxigu daxüguxú i nañewa tá naxú’”, ñanagürü.

*Ñoma i nañewa nanade i ngëma duüxügü i Tupanaärü ixügüxú*

<sup>14</sup> Rü ñuxüchi ichadawenü rü nüxú chadau ga wüxi ga caixanexú ga cómuxú. Rü yema caixanexüetüwa narüto ga Tupana Nane ga duüxüxú ixücü. Rü naëruwa nayexma ga wüxi ga norü ngëxcuerü ga uirunaxcèx. Rü naméxwa nayexma ga wüxi ga cüxchi ga ínapomaguxú ga téxechixú. <sup>15</sup> Rü Tupanapatawa ínaxüxú ga wüxi ga to ga orearü ngerü ga tagaãcü ñaxú nüxú ga guma caixanexüetüwa rütocü:

“¡Inaxügü na cunadexú i ngëma duüxügü i cuxrü ixügüxú! Erü marü nawa nangu na cügüxütawa cunagagüxú, erü ngëma curü duüxügü i ñoma i nañewa ngëxmagüxú rü ínamemare na cunadexú”, ñanagürü. <sup>16</sup> Rü ñuxüchi ga guma yema caixanexüetüwa rütocü rü ñoma trigu i buxuxürüü naãneetügu ngímaã nayabuãchi ga norü cüxchi. Rü nanade ga yema norü duüxügü ga ñoma ga nañewa yexmagüxú. <sup>17</sup> Rü ñuxüchi daxüguxú

i nañewa ngëxmane ya Tupanapatawa ínaxũxũ ga wüxi ga to ga orearü ngeruũ ga nüxũ<sup>1</sup> nayexmacü ga wüxi ga cüxchi ga ínapomaguxcü ga téxechixcü. <sup>18</sup> Rü yema pumaraarü gutéxeruũtaxmüwa ínaxũxũ ga wüxi ga to ga orearü ngeruũ ga üxümaã icuáxũ. Rü nüma rü tagaãcü ñanagürü nüxũ ga yema to ga orearü ngeruũ ga yema cüxchi ga ínapomaguxcü ga téxechixcü nüxũ<sup>2</sup> yexmaxũ:

“¡Inaxügü na cunadexũ i ngëma duũxügü i yéa nañewa ngëxmagüxũ i tama Tupanaärü ixígüxũ! Erü marü nawa nangu na Tupana napoxcuexũ”, ñanagürü. <sup>19</sup> Rü yema orearü ngeruũ rü ñoma ga naãneetügu ngĩmaã nayabuãchi ga norü cüxchi. Rü nayadexechi ga yema duũxügü ga tama Tupanaärü ixígüxũ ga ñoma ga nañewa yexmagüxũ. Rü wüxi ga taxũ ga nachicagu nanawocu na yexma Tupana norü numaã nadèixücèx, ñoma ubagü imèixtüũxürü. <sup>20</sup> Rü yema nachica ga ñaneärü íxpemawa yexmaxügu nanadai. Rü guma nagü ga yéa íyaxüchicü, rü 300 ga kilómetru inayarübaichi, rü wüxi ga metruarü ngãxũ nixĩ ga norü mátama ga guma nagü.

## 15

*Tupanaärü orearü ngeruũgü ga nüxũ<sup>1</sup> nayexmaxũ ga 7 ga poxcuruũgü*

<sup>1</sup> Rü ñuxüchi ga daxüguxũ ga nañewa rü nüxũ chadau ga wüxi ga to ga taxũ ga cuèxruũ ga namaã íbaixãchixũ. Rü nayexma ga 7 ga orearü ngeruũgü ga daxüçüãx ga nüxũ<sup>2</sup> yexmagüxũ ga 7 ga poxcuruũ. Rü yema poxcugu nixĩ ga yagüxũ ga norü nú ga Tupana. <sup>2</sup> Rü yexgumarü ta nüxũ chadau ga ñoma wüxi ga nanaxtaaétüwaraũxũ ga woruarü iyauraétüçüxũ ga üxüema nawa inachixũ.

Rü yéma tayexmagü ga guxema nüxü rüyexeraxe ga yema ngoxo rü yema ngoxochicünèxã rü yema ngoxoéga rü yema número ga yema ngoxoéga ixixü. Rü yema nanaxtaaétüraüxügu tachigü. Rü tüxü nayexmagü ga tümaärü paxetaruügu ga arpa ga Tupana tüxna äxü. <sup>3</sup> Rü nagu tawiyaegü ga Moïché ga Tupanaärü duüxü ixïcüarü wiyae. Rü yexgumarüü ta nagu tawiyaegü ga yema wiyae ga guma Tupana Nane ga pecaduarü ütanücèx yucüarü ixixü ga ñaxü:

“Pa Torü Cori ya Tupana ya Guxüärü Yexera Poracüx, nataxüchi rü namexëchi i guxüma i ngëma cuxüxü. Rü cuma rü guxügutáma guxüma i nachüüänegüarü äëxgacü quixi. Rü cuma rü aixcüma meäma namaã icucuèx rü taguma quidora. <sup>4</sup> ¿Rü texé täütáma cuxü tamuü, Pa Corix? ¿Rü texé täütáma cuxü tucuèxüü? Erü cuma rü cuxicatama nixi i üünecü quiixü. Rü guxüma i nachüüänecüãx rü nuã tá naxi, rü tá cuxü nicuèxüügu. Yerü marü nüxü nadaugü na quix-aixcümaxü i guxüma i ngëma nüxü quixuxüwa rü aixcüma mea cunangugüxü i guxüma i ngëma chixexü ügüxü rü ngëma mexü ügüxü”,

ñanagürü ga yema wiyae. <sup>5</sup> Rü yemawena ichadawenü rü nüxü chadau ga daxüguxü ga naänewa na yawãxnaxü ga yema nachica ga üünexü ga Tupanapataarü aixepewa yexmaxü ga ngexta namaã ínanguxügüxüwa ga guma nuta ga Tupanaärü mugü nagu úmatücü. <sup>6</sup> Rü guma Tupanapatawa ínachoxü ga yema 7 ga orearü ngeruügu ga daxücüãx ga nüxü nayexmagüxü ga yema 7 ga poxcu-ruügu. Rü naxchiru ga mexëchixümaã rü iyauracüüxü- maã nixãxchiru. Rü yema norü goyeremüügu rü uirunax-

cèx nixĩ. <sup>7</sup> Rũ ñuxũchi wũxi ga yema ãgũmũcũ ga daxũcũãx ga maxũxũ, rũ wũxichigũ ga yema <sup>7</sup> ga orearũ ngeruũgũna nanaxã ga wũxi ga copa ga uirunaxcèx ga Tupana ya guxũguma maxẽchacũarũ nu i ãũcũmaxũmaã ixããcuxũ. <sup>8</sup> Rũ guma Tupanapata rũ namaã naxãacu ga yema caixema ga Tupana ya mexẽchicũ rũ poracũwa ne ũxũ. Rũ taxucũrũwama texé yexma taxũcu ñuxmata nagũ ga yema <sup>7</sup> ga poxcuruũ ga yema <sup>7</sup> ga orearũ ngeruũgũaxũ yexmaxũ.

## 16

### *copagũ ga Tupanaãrũ numaã ixããcuxũchiga*

<sup>1</sup> Rũ ñuxũchi nũxũ chaxĩnũ ga wũxi ga naga ga tagaãcũ guma Tupanapatawa inaxũxũ ga ñaxũ nũxũ ga yema <sup>7</sup> ga orearũ ngeruũgũ:

“¡Ngema pexĩ, rũ naãneetũwa peyabagũãcu i ngẽma <sup>7</sup> i copagũ i Tupanaãrũ nu i ãũcũmaxũmaã ixããcuxũ!” ñanagũrũ. <sup>2</sup> Rũ yema naxũ ga wũxi ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũ, rũ naãneetũgu nayabaãcu ga norũ copa. Rũ guxũma ga duũxũgũ ga yema ngoxoégamaã ixãegaxũ rũ yema ngoxochicũnèxãxũ icuèxiũgũxũ, rũ nawa inayarũgogũ ga taixna ga nguxuchixũ ga taguma ixèxũ. <sup>3</sup> Rũ yema norũ taxre ga orearũ ngeruũ, rũ taxũ ga taxtũtũtũgu nayabaãcu ga norũ copa. Rũ nagũxũ nananguxuchi ga dexá, rũ ñoma wũxi i duũxũ i texé imáxũgũrũ nixĩ ga dexá. Rũ guxũma ga tacũ ga taxtũwa maxèxũ rũ nayue. <sup>4</sup> Rũ yema norũ tomaẽxpũx ga orearũ ngeruũ rũ natũgũtũtũgu rũ natũxacũgũtũtũgu nayabaãcu ga norũ copa. Rũ guxũma ga yema natũgũ rũ natũxacũgũ, rũ nagũxũ nanacèxichi. <sup>5</sup> Rũ ñuxũchi nũxũ chaxĩnũ ga yema

Tupanaãrũ orearũ ngeruũ ga guxũma ga dexámaã icuáxũ ga ñaxũ:

“Pa Torũ Cori ya Tupana ya Üü necü ya Woetama Yexmaẽchacü rü Ñuxma Ngẽxmaẽchacü, cuma rü wüxi i mexũ cuyü na ngẽmaãcü dexá nagüxũ cunacèxichixẽẽxũ naxchaxwa i ngẽma duũxũgü. <sup>6</sup> Yerü nümagü rü nanadai ga yema curü duũxũgü rü curü orearü uruũgü, rü inanaba ga nagü. Rũ ñuxma i cuma rü wüxi i mexũ nixĩ i cuyüxũ na ngẽma dexá nagüxũ cunacèxichixẽẽxũ na nawa naxaxegüxücèx. Yerü yema nixĩ ga yema nanaxwèxegüxũ rü yemacèx nixĩ ga curü duũxũgüxũ nadèixũ”, ñaxũ. <sup>7</sup> Rũ nüxũ chaxĩnü ga wüxi ga naga ga yema pumaraarü gutéxeruũtaxmüwa inaxüxũ ga ñaxũ:

“Ngũ, Pa Cori ya Tupana ya Guxũãrũ Yexera Poracüx, aixcüma nixĩ i namexũ i ngẽma cuyüxũ”, ñaxũ. <sup>8</sup> Rũ yema norü ägümücü ga orearü ngeruũ rü üèxcüétügu nayabaãcu ga norü copa. Rũ yemaãcü poraãcü nananaiemaxẽẽ ga üèxcü na yema norü naiẽmaxũmaã ínaguãxücèx ga duũxũgü. <sup>9</sup> Rũ guxũma ga duũxũgü rü poraãcü nüxũ nanguxema, natürü tama nüxũ narüxoe ga nacüma ga chixexũ rü tama Tupanaxũ nicuèxüũgü. Rũ naguxchigagüama namaã ga Tupana ya guxũma i ngẽma poxcuruũmaã icuácü. <sup>10</sup> Rũ yema norü wüximéexpüx ga orearü ngeruũ, rü yema ngoxoarü tochicaxüetügu nayabaãcu ga norü copa. Rũ guxũwama ga ngextá äèxgacü íyĩxũwa ga yema ngoxo, rü naxẽãne. Rũ yema na poraãcü nüxũ nangúxũ ga duũxũgü, rü nügü nangóõrũ conüãxgü. <sup>11</sup> Natürü woo yemaãcü nüxũ na nangupetüxũ ga duũxũgü, rü tama nüxũ narüxoechaũ ga yema chixexũ ga naxügüxũ. Natürü yema na poraãcü nüxũ nangúxũ

ga norü taixnagü, rü naguxchigagüama namaã ga Tupana ya daxügücü. <sup>12</sup> Rü yema norü 6 ga orearü ngerüü, rü yema taxtü ga Euférateétügu nayabaãcu ga norü copa. Rü inayache ga yema taxtü na wüxi ga nama na yiixücèx naxcèx ga yema nachiiãnegüarü ãëxgacügü ga üèxcü íyarü-goxüwa ne íxü. <sup>13</sup> Rü nüxü chadau rü yema coyaãxwa, rü yema nüxíraüxü ga ngoxoèxwa, rü yema to ga ngoxo ga yema orearü uruünetaxwa, rü wüxièxwachigü ínaxüxü ga wüxi ga naãe ga chixexü ga ñoma curururüü íxü. <sup>14</sup> Rü yema ngoxoãëgü nixí ga naxügüxü ga yema taxü ga cuèxruügü ga duüxügü taxucürüwa ügüxü. Rü yema ngoxogü rü ínachoxü na nangutaquéxexëëgüãxücèx i guxüma i ñoma i naãnewa ngëxmagüxü i nachiiãnegüarü ãëxgacügü na Tupana ya Guxüärü Yexera Poracümaã nügü nadaixücèx i ngëxguma nawa nanguxgu i naãneärü gux. <sup>15</sup> Natürü dücax, rü pexuãëgü erü tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu rü ñanagürü:

“Choma rü ngürüãchi taxúetáma choxü ínanguxëëyane íchangu, ñoma wüxi i ngítèxáxü ínguxürüü. Rü tataãe ya yíxema ímemarexe ñoma wüxi i duüxü i naxchiru ímexëëxürüü na tama tangexchiruxücèx rü taxãnexücèx i ngëxguma íchanguxgu”, ñanagürü. <sup>16</sup> Rü yema ngoxogü, rü nanangutaquéxexëë ga guxüma ga ñoma ga naãnewa yexmagüxü ga nachiiãnecüãxgüarü ãëxgacügü. Rü yema nachica ga nawa nangutaquéxegüxü, rü Armaguedóügu naxãega i Yudíugügawa. <sup>17</sup> Rü yema norü 7 ga orearü ngerüü, rü buanecügumare nayabaãcu ga norü copa. Rü guma Tupanapata ya daxügüxü i naãnewa ngëxmanewa ínanaxü ga wüxi ga naga ga tagaxü ga yema Tupanaärü tochicaxüwa ínaxüxü ga ñaxü:



“Marü ningu”, ñaxũ. <sup>18</sup> Rü nibèixbéxane, rü poraãcü nicuxcuane, rü niduruane. Rü poraãcü naxĩãxãchiane. Rü noxri Tupana duĩxũgũxũ ùxgumama rü taguma nayexma ga wüxi ga ããxãchiane ga yemarũũ poraxũ. <sup>19</sup> Rü guma ããne ga taxũne ga Babiróniã, rü tomaẽxpũxgu ningũxyeane. Rü guma ããnegü ga ñoma ga naãnewa yexmagũne rü niwèxtaũgü. Rü Tupana rü nüxna nacuaxãchi ga guma ããne ga Babiróniããrũ chixexũ. Rü yemacèx norü numaã poraãcü nanapoxcu ga guma ããne, yerü poraãcüxüchi namaã nanu. <sup>20</sup> Rü guxũma ga capaxũgü rü guxũnema ga mèxpũnegü, rü inayarũxogü. <sup>21</sup> Rü daxüwa narüyi ga gáauxũ ga itapütaxũ, rü duĩxũgüétügu nayi. Rü wüxipütachigü ga yema gáauxũ, rü 40 ga kilogu nixĩ ga nayaxũ. Rü ga duĩxũgü rü Tupanamaã naguxchigagü nagagu ga yema poxcuruũ ga gáauxũ, yerü poraãcü nüxũ nangux ga yema poxcu ga Tupana namaã napoxcuexũ.

## 17

*Ããne ga Babiróniã ga wüxi ga nge ga ngẽãẽxũ- chicügu ixuxũne*

<sup>1</sup> Rü yema 7 ga orearü ngeruũgü ga nüxũ yexmagũxũ ga 7 ga copagü, rü yematanüwa rü wüxi ga orearü ngeruũ, rü chauxcèx nixũ, rü ñanagürü choxũ:

“¡Nuã naxũ! Rü tá cuxũ nüxũ chadauxẽẽ i ÷acü tá nixĩ i ngĩrũ poxcu i ngẽma nge i ngeãẽxũchicü i taxũ i dexágüétüwa rütoxcü. <sup>2</sup> Rü ñoma i naãnewa ngẽxmagũxũ i nachiũãnegüarü ãẽxgacügu, rü ngĩmaã namaxẽ, rü yemaãcü poraãcü chixexũ naxügu. Rü guxũma i ñoma i naãnecũãx, rü ngĩrũ chixexũ nüxna naxüe”, ñanagürü. <sup>3</sup> Rü yexguma Tupanaãẽ i Üünexũ yemaãcü choxũ ngox-etüxẽẽgu, rü yema orearü ngeruũ rü wüxi ga nachica ga

ngextá taxúema íxãpataxũwa choxũ naga. Rũ yéma ngĩxũ chadau ga wũxi ga nge ga wũxi ga ngoxo ga dauxũetũwa rütöxcü. Rũ yema ngoxo rũ guxũwama naxãegaxũne, rũ yema naegagũ rũ Tupanamaã naguxchiga. Rũ 7 nixĩ ga naëru rũ 10 ga naxchatacuxre. <sup>4</sup> Rũ yema nge rũ wũxi ga naxchiru ga dauxracharaxũ rũ dauxũmaã ixãxchiru. Rũ uirumaã rũ nutagũ ga mexêchicũmaã ingãxãê. Rũ ngĩxméxwa ngĩxũ<sup>ú</sup> nayexma ga wũxi ga copa ga uirunaxcèx. Rũ yema copa rũ namaã naxãacu ga nagúxũraũxũ ga yema Tupanapêxewa chixexũ rũ nagúxũraũxũ ga chixexũgũ ga yema nge üxũ. <sup>5</sup> Rũ ngĩcatũgu naxũmatũ ga wũxi ga naega ga taxúema nüxũ cuáxũ na ñuxũ ñaxũchiga yĩxũ. Rũ yema naega rũ ñanagürü:

“Rũ yima Babiróniã rũ guxũma i ngema duũxũgũ i chixexũ ügüxũ i ñoma i naãnewa maxêxũarũ mamá nixĩ”, ñanagürü. <sup>6</sup> Rũ ngĩxũ chadau ga yema nge ga na nangãxũxũ namaã ga guma nagũ ga yema duũxũgũ ga Tupanaärü ixĩgüxũ rũ yema duũxũgũ ga Ngechucharü orexũ na yaxugüxũcèx dèixũ. Rũ yexguma yemaxũ chadèuxgu, rũ chaïaixãchi. <sup>7</sup> Rũ yexguma ga yema orearü ngerü rũ ñanagürü choxũ:

“¿Tacüçèx cubaixãchi? Düçèx, tá cumaã nüxũ chixu na tacüchiga yĩxũ i ngẽma nge, rũ tacüchiga yĩxũ i ngẽma ngoxo i 7 eruxũ rũ 10 chatacuxrexũ i naetũwa natoxũ. <sup>8</sup> Rũ ngẽma ngoxo i nüxũ cudauxũ, rũ yema nixĩ ga nuxcũmaxũchi maxchiréxũ natürü ñuxma rũ marü yuxũ rũ ngẽma äxmaxũ i taxuguma iyacuáxũwa ngêxmaxũ. Natürü paxa tá ngẽma íxũxũxũ, rũ ñuxũchi ngẽma nachica i guxũgutáma nagu napoxcuxũwa tá üxũ. Rũ ngẽma ngoxoma ã tá naïaixãchiãëgũ i ngẽma

duïxũgü i ñoma i nañewa maxẽxũ i tama nawa ngoxé-gagũxũ i ngẽma Tupanaãrũ popera i noxritama naãne ixũgũgu Tupana nagu yawũgũxũ i ngẽma duïxũgü i nüxũ nangẽxmaxũ i maxũ i taguma gũxũ. Rũ nümagü i ngẽma duïxũgü rü aixcũma tá namaã nabaixãchiãẽgü i ngẽxguma nüxũ nadaugũgu i ngẽma ngoxo ga nuxcũmaxũchi maxchiréxũ rü yuxũ natürü wena táxarü ínguxũ.

<sup>9</sup> Rũ ñaã nixĩ i wüxi i ore naxcèx i ngẽma duïxũgü i nüxũ natauxchaxũ na nüxũ nacuèxgũxũ. Rũ ngẽma 7 i naëru i ngẽma ngoxo, rü yima nixĩ ya 7 ya mèxpúnechiga. Rũ yima 7 ya mèxpúneetüwa nixĩ i natoxũ i ngẽma nge. Rũ ngẽxgumarũ ta i ngẽma naërugü, rü 7 i nachiũãnegüarü ãẽxgacügüchiga nixĩ.

<sup>10</sup> Rũ wüximéẽxpũx i ngẽma ãẽxgacügü rü marü togü nüxũ narüyexeragü, rü ñuxma rü marü tama ãẽxgacügü nixĩgü. Rũ ngẽma norü 6 i ngẽma ãẽxgacügü, rü nüma rü ñuxma rü ãẽxgacü nixĩ. Rũ ngẽma norü 7 tá nixĩ i yixcũra ínguxũ. Natürü ngẽxguma ínanguxgu i ngẽma norü 7 i nawa iyacuáxũ i ngẽma ãẽxgacügü, rü paxaãchimare tá nixĩ i ãẽxgacü yĩxũ.

<sup>11</sup> Rũ ngẽma ngoxo ga nuxcũmaxũchi maxchiréxũ rü ñuxma rü marü yuxũ, rü ngẽma nixĩ i norü 8 i ngẽma ãẽxgacügü. Rũ nüma rü ngẽma 7 tanũxũ nixĩ. Natürü i nüma rü ngẽma nachica i guxũgutáma nagu napoxcuxüwa naxũ.

<sup>12</sup> Rũ ngẽma 10 i naxchatacuxre i nüxũ cudauxũ, rü 10 i nachiũãnegüarü ãẽxgacügüchiga nixĩ. Natürü i nümagü rü tauta inanaxügüe na duïxũgũmaã inacuèxgũxũ. Natürü yixcũra tá nanayauxgü i pora na wüxítátama i ora ngẽma ngoxomaã wüxigu ãẽxgacügü yixĩgũxũcèx.

<sup>13</sup> Rũ ngẽma 10 i ãẽxgacügü rü wüxigu nagu narüxĩnũe na ngẽma ngoxona naxãgüãxũcèx i norü pora,

na ngẽma ngoxo namaã icuáxũcèx. <sup>14</sup> Rũ ñuxũchi i ngẽma ãẽxgacũgũ rũ ngẽma ngoxo rũ tá nũgũ nadai namaã ya yima Tupana Nane ga pecaduarũ útanúcèx yucũ. Natürũ ya yima Tupana Nane rũ tá nũxũ narüyexera, erũ nüma rũ guxũ i corigüarũ Cori nixĩ, rũ guxũ i nachiũãnegüarũ ãẽxgacũgüarũ ãẽxgacũ nixĩ. Rũ yíxema namücũgũ ixĩgũxe, rũ yíxemagũ tixĩgũ ya Tupana tüxũ dexe rũ tümacèx naçaxe. Rũ tümagũ rũ aixcũma naga taxĩnüë”, ñanagürũ choxũ. <sup>15</sup> Rũ yema orearũ ngeruũ rũ ñanagürũ ta choxũ:

“Ngẽma taxũ i dexá i nũxũ cudauxũ i naetüwa natoxũ i ngẽma nge i ngẽãẽxũchicü, rũ nagúxũraũxũ i duũxũgũchiga nixĩ, rũ guxũma i duũxũgũ i to i nagawa idexagũxũchiga nixĩ, rũ guxũma i nachiũãnecũãxgũ i duũxũgũchiga nixĩ. <sup>16</sup> Rũ ngẽma 10 i naxchatacũxre i nũxũ cudauxũ i nũxũ ngẽxmaxũ i ngẽma ngoxo, rũ tá ngẽma nge i ngẽãẽxũchicüchi naxaie. Rũ tá ngẽma ngena nanapuxũ i guxũma i țacü i ngĩxũ ngẽxmaxũ, rũ ngẽmaãcũ ngexchiruãcũma tá ngẽxma irũxãũx. Rũ tá ngĩxũ nangõxgũ, rũ üxüwa tá ngĩxũ nigugũ. <sup>17</sup> Yerũ ga Tupana rũ yema 10 ga ãẽxgacũgũxũ nagu narũxĩnüëxẽ na naxũgũãxũcèx i ngẽma nanaxwèxexũ i nüma ya Tupana. Rũ ngẽmacèx i ngẽma ãẽxgacũgũ, rũ tá wũxigu nagu narũxĩnüë na ngẽma ngoxoxũ naporaxẽëgũxũ na norũ ãẽxgacũ yĩxũcèx ñuxmatáta Tupana yanguxẽë i ngẽma nũxũ yaxuxũ. <sup>18</sup> Rũ ngẽma nge i ngĩxũ cudèuxcũ, rũ yima nixĩ ya yima ñãne ya taxũne ya guxũma i nachiũãnegüarũ ãẽxgacũgũmaã icuáxũne”, ñanagürũ.

## 18

*Nagu nayarũchixe ga ñãne ga Babiróniã*

<sup>1</sup> Rū yemawena nūxũ chadau ga wūxi ga to ga orearū ngeruũ ga daxūguxũ ga naānewa írūxīxũ ga taxũ ga āēx-gacū ixīxũ. Rū yema orearū ngeruũārū yauraciūxũmaā nangóone ga ñoma ga naāne. <sup>2</sup> Rū tagaācū ñanagürü:

“Marū nagu nayarūchixe ya yima ñāne ya Babiróniā ya itaégacūxüne. Rū ñuxma rü ngoxogüchiũ nixī rü nagúxūraũxũ i naāē i chixexũgüchiũ nixī. Rū ñuxma rü ngēxma naxāchiũ i nagúxūraũxũ i ngurucugü rü werigü i chixexũ i duũxügü naxchi aiexũ. <sup>3</sup> Yerü guxũma ga nachiũānecũāxgü, rü guma ñāneārū chixexũ nūxna naxüe. Rū norū āēxgacügü, rü yéma poraācū chixri namaxē. Rū guxũma ga ñoma ga nachiũānecũāxgü ga taxetanūxügü, rü nügü namuārū diēruāxēēgü namaā ga yema ñāneārū yemaxügü ga tama Tupanapéxewa mexũ”, ñanagürü. <sup>4</sup> Rū ñuxūchi nūxũ chaxīnū ga to ga naga ga daxūguxũ ga naānewa inaxūxũ ga ñaxū:

“¡Dücèx i guxāma i pema ya chorū duũxügü ixīgüxe, rü ípechoxũ nawa ya yima ñāne na tama ngēma ñānecũāxrũ pīpecaduāxgüxücèx rü tama nagu peyixücèx i ngēma poxcu i tá yima ñānewa nguxũ! <sup>5</sup> Erü ngēma ñānecũāxārū pecadugü, rü nügüétüwa narünucue, rü düxwa marū daxūguxũ i naānewa nangu. Rū ñuxma ya Tupana rü nūxna nacuèxāchi i ngēma chixexũ i naxügüxũ, rü ngēmacèx tá yima ñānexũ napoxcu. <sup>6</sup> Rū ngēma poraācū chixexũ na naxügüxürũ, rü ngēxgumarũ tá ta nixī na chixexũmaā nūxũ penaxütanūxũ i pemax. ¡Rū ñuxma na ngēma ñānecũāx togümaā chixexũ naxügüxũ, rü taxreéxpüxcüna tá penachixexēē i pemax! ¡Rū ngēma chixexũ ga yema ñānecũāx togücèx mexēēgüxũ, rü pema rü taxreéxpüxcüna tá ngēmaācū naxcèx

penamexêẽ! <sup>7</sup> ;Rü ngêma na nügü yacuèüügüxũ rü mexêchixũwa na namaxêxũ, rü ngêxgumarüü tá ta nixĩ na ngúxũ nüxũ pingexêêgüxũ rü ngechaũ nüxũ pingexêêgüxũ! Erü ñuxma i ngêma ãnecũãx rü nügüãêwa ñanagürügü: ‘Yixema rü ñoma wüxi i ãêxgacürüü mexêchixũwa tangêxmagü. Rü tagutáma wüxi i yutexürüü tangechaũgü’, ñanagürügü nügüãêwa i ngêma ãnecũãx. <sup>8</sup> Rü ngêmacèx tá nixĩ i wüxitátama i ngunexügu ínanguxũ i ngêma ãnecürü poxcuruũ. Rü ngêma ãnecũãx rü ngúanemaã tá nayue, rü poraãcü tá nangechaũgü, rü poraãcü taiya tá nüxũ nangux, rü norü ãne rü üxümaã tá nigu. Erü naporaxüchi ya yima Tupana ya guxũärü Cori ixícü i ngêma ãnecũ poxcucü”, ñanagürü ga yema naga. <sup>9</sup> Rü ngêma nachüãnegüarü ãêxgacügü ga yema ãnecürü poraãcü chixri maxêxũ rü mexêchixũwa yexmagüxũ, rü tá poraãcü norü ngechaũmaã yima ãnecèx naxauxe i ngêxguma nüxũ nadaugügu i ngêma üxüema i namaã yaxaxũ. <sup>10</sup> Natürü ngêma ãêxgacügü rü ngêma poxcuxũ na namüêxüchêxwa rü tá yaxüwa nüxũ narüdaunü, rü ñanagürügü tá:

“Cungechaütümüü, Pa Itaégacüxüne ya ãne ya Babirónia ya Guxũ i Nachüãnegümaã Porachirénex. Erü wüxitáma i oragu cuxcèx ínangu i curü poxcu”, ñanagürügü tá. <sup>11</sup> Rü guxüma i ñoma i naãnecũãx i taxetanüxũ, rü tá poraãcü norü ngechaũmaã naxcèx naxauxe ya yima ãne. Erü marü taxúetáma naxcèx nüxũ tataxe i norü ngêmaxügü i ngema nangegüxũ. <sup>12</sup> Rü marü taxúetáma naxcèx nüxũ tataxe i norü uiru, rü norü dñerümü, rü norü nutagü i mexêchixũ, rü naxpügü i mexêchixũ i dauxracharaxũ rü idauxcharaũ i ngema

nangegüxü. Rü ngëxgumarüü ta taxúetáma naxcèx nüxü tataxe i nagúxüraüxü i norü naixchipanügü i yixixü, rü norü ngëmaxügü i marflnaxcèx rü mürapewa i mexëchixünaaxcèx rü cobrenaxcèx rü fierunaxcèx rü nutanaxcèx i ngema nangegüxü. <sup>13</sup> Rü taxúetáma naxcèx nüxü tataxe i norü canela rü togü i norü üexüwemüxügü i yixixü, rü pumaratéxe i guruü ixixü, rü togü i pumaragü i yixixü, rü binügü rü chixügü, rü arina i mexëchixü, rü trigu i ngema nangegüxü. Rü ngëxgumarüü ta ngema nanagagü i wocagü, rü carnerügü, rü cowarügü, rü autügü i cowaru itúchigüxü, rü duüxügü i puracüruügü. Rü ngëmaäcü woo duüxëgü rü ngema tüxü nagagü na tümamaã nataxegüxüçèx. <sup>14</sup> Rü ngëma taxetanüxü, rü ñanagürügü tá nüxü ya yima ñãne:

“Cuwa rü marü nataxuma i ngëma orix i curü duüxügüarü me ixixü. Rü marü nataxuma i guxüma i ngëma meruügü ga noxri cuxü yexmaxü, rü tagutáma wenaxärü cuxü nangëxma”, ñanagürügü tá. <sup>15</sup> Rü ngëma taxetanüxü i guxüma i ngëma orixgümaã rü ngëma meruügümaã taxegüxü rü guma ñãnegu nügü muärü dïëruãxëxüchigüxü, rü yaxüwa tátama nüxü narüdaunü ya yima ñãne, erü nüxü namuüë i ngëma poxcu i yima ñãnexü üpetüxü. Rü tá poraäcü norü ngechaümaã naxauxe. <sup>16</sup> Rü ñanagürügü tá:

“Nangechaütümüü ya yima ñãne ya itaégacüxüne. Erü noxri rü ñoma wüxi i nge i mexëchixü i naxchiru i dauxracharaxü rü dauxcharaxümaã äxchirücü i uirumaã rü nutagü ya mexëchicümaã ngëxãëxcürüü nixi. <sup>17</sup> Natürü ngürüächü nagux i guxüma i ngëma ñãneärü meruügü”, ñanagürügü tá. Rü guxüne ya wapurügüarü

ãëxgacügü, rü guxũma i norü duũxũgü ya yima wapuruwa puracüexũ, rü guxũma i duũxũgü ya yima wapurugu ìxũ, rü guxũma i taxetanüxũgü i wapurugu yarüxĩũxũ, rü yaxüwa tátama nayachaxgütanüãchi, rü ngema tá nüxũ narüdaunü. <sup>18</sup> Rü ngëxguma nüxũ nadaugügu i norü caxixũ na yaxaxũ ya yima ããne, rü tagaãcü tá ñanagürügü:

“Nataxuma ya náí ya ããne ya daa ããne ya itaxégacüxün-erüũ ixĩxũne”, ñanagürügü. <sup>19</sup> Rü norü ngechaũmaã nügüétügu tá waixũmü nagünagügü, rü tá poraãcü nax-auxe, rü tagaãcü ñanagürügü tá:

“Nangechaütümüũ ya yima ããne ya itaxégacüxüne. Rü noxri rü norü yemaxũgümaã nügü nimuãrü dïeruãxëëgü ga guxũne ga wapurugüarü yoragü. Natürü i ñuxma rü ngürüãchi wüxi i oragutama rü inayarüxo i guxũma i ngëma. <sup>20</sup> Natürü ñuxma na napoxcuxũ ya yima ããne, rü name nixĩ i petaãëgü i pema i daxüguxũ i naãnewa ngëxmagüe, rü pema i Tupana pexũ imugüe, rü pema i Tupanaãrü orexũ ixugüe, rü guxãma i pema i Tupanaãrü duũxũgü ixigüe. Erü ñuxma na napoxcuxũ ya yima ããne, rü ngëmaãcü Tupana pexũ naxütanü naxcèx ga yema chixexũ ga pemaã naxügüxũ ga guma ããnecũãx”, ñanagürügü. <sup>21</sup> Rü ñuxüchi wüxi ga Tupanaãrü orearü ngerüũ ga daxücũãx rü nanangenagü ga wüxi ga nuta ga taxüchicü ga ñoma ãacıarü caruürüũ ixicü. Rü yema orearü ngerüũ rü taxtü ga taxũgu nanaña ga guma nuta ga taxüchicü, rü ñanagürü:

“Ngëxgumarüũ tá quixĩ na icuyarüxoxũ, Pa ããne ya Itaxégacüxüne ya Babiróniãx, rü tagutáma texé wena cuxũ nadau. <sup>22</sup> Rü tagutáma wena curü ãtamügüwa texé nüxũ taxĩnü i paxetaruũgü i arpagü rü quenagü rü cor-netagü. Rü ngëxgumarüũ ta cuwa nataxütáma i puracü-



tanüxügü i tacüwa puracüexü, rü tagutáma texé nüxü taxínü na cuwa ínapuracüexü i chawüarü caruügü. <sup>23</sup> Rü marü tagutáma texé nüxü tadau i cuwa i omü. Rü marü tagutáma texé nüxü taxínü i ngĩgüchigaarü petagüarü cuxcuane. Rü ngẽmaãcü tá cumaã nangupetü woo ga noxri rü yema taxetanüxü ga cuwa taxegüxü rü guxüma ga togü ga taxetanüxüãrü yexera nixĩgü. Rü ngẽmacèx tá poraãcü cupoxcu nagagu ga yema chixexü ga namaã cunawomüxẽxü ga guxüma ga togü ga nachüãñecüãx ga duüxügü”, ñanagürü. <sup>24</sup> Yerü guma ñãñecüãx ga duüxügü nixĩ ga nadèixü rü inabaxẽgüxü ga nagü ga Tupanaãrü orearü uruügü rü yema duüxügü ga Tupanaãrü ixĩgüxü rü guxüma ga duüxügü ga ñoma ga naãnegu Tupanaarü oregagu nadèixü.

## 19

<sup>1</sup> Rü yemawena nüxü chaxínü ga muxüma ga duüxügüga ga daxügüxü ga naãnewa tagaãcü ñagüxü:

“¡Ngĩxã Tupanaxü ticuèxüügü! Erü nüma nixĩ i tüxü namaxẽxẽxü. Rü nüma ya tórü Tupana nixĩ i guxüãrü yexera namexẽchixü rü naporaxüchixü. <sup>2</sup> Rü nüma rü aixcüma meãma nanangugü i guxüma i duüxügüarü maxü, rü aixcüma tá nanapoxcue i ngẽma chixexü ügüxü. Rü ngẽmacèx marü nanapoxcu ya yima ñãne ya itaxégacüxüne ya chixene ya norü chixexümaã nachixexẽene i guxüma i ñoma i naãñecüãx i duüxügü. Rü ñuxma i nüma ya Tupana rü norü duüxügü ga guma ñãñecüãx dèixüxü naxütanü”, ñanagürügü. <sup>3</sup> Rü ñuxüchi wenaxãrü ñanagürügü:

“¡Ngĩxã Tupanaxü ticuèxüügü! Erü ngema norü caxixü na yaxaxü ya yima ñãne, rü tagutáma ngẽma na-

yarüxo”, ñanagürügü. <sup>4</sup> Rü yema 24 ga ãëxgacügü rü yema ägümücü ga daxücũãx ga maxëxũ rü yexma nanangücuchitanü, rü Tupana ya norü tochicaxũwa rütocüxũ nicuèxüügü. Rü ñanagürügü:

“Rü ngëmaäcü yĩ. ¡Rü ngĩxã nüxũ ticuèxüügü ya tórü Cori!” ñanagürügü. <sup>5</sup> Rü ñuxüchi yema tochicaxũxütawa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxũ:

“Name nixĩ i tórü Tupanaxũ picuèxüügü i guxãma i pemax Pa Buxügü rü Pa Yaxügüx i norü duüxügü na pixügüxũ rü nüxũ na pemuüëxũ”, ñaxũ.

*Tupana Nane ga pecaduarü ütanücèx yucüarü ngügüarü petachiga*

<sup>6</sup> Rü ñuxüchi nüxũ chaxĩnü ga tacü ga ñoma muxüchixũ ga duüxügü idexagüxürüü ixixũ ga ñoma taxũ i dexá i chuxchuxürüü ixixũ ga ñoma poraäcü yaduruanexürüü ixixũ ga ñaxũ:

“¡Ngĩxã Tupanaxũ ticuèxüügü! Erü nüma ya tórü Cori ya Tupana ya guxüãrü yexera poracü, rü marü ningucuchi na guxümaã inacuáxũ. <sup>7</sup> ¡Rü ngĩxã tataãëgü rü guxũ i tórü taãëmaã nüxũ ticuèxüügü! Erü marü nawa nangu na iyangĩxũ ya yima Tupana Nane ga pecaduarü ütanücèx yucü. Rü ngëma norü duüxügü i ñoma namèxrüü ixügüxũ rü marü nügü ínimexëëgü. <sup>8</sup> Rü yima Tupana Nane rü ngëma nüxũ yaxögüxüxũ namu na mexëchixũ rü cómuxũ rü iyauracüxũ i naxchirumaã na yaxächiruxũ. Rü ngëma naxchiru i mexëchixũ rü ngëma nixĩ i ngëma duüxügüarü maxũ i mexüchiga”, ñanagürügü. <sup>9</sup> Rü ñuxüchi ga Tupanaärü orearü ngeruü, rü ñanagürü choxũ:

“Chanaxwèxe i cunaxümatü i ñaã ore i cumaã tá nüxü chixuxü: ‘Tataãëgü ya yíxema tüxna naxuxe i norü ngĩgiarü petawa ya yima Tupana Nane ga pecaduarü ütanicèx yücü’”, ñanagürü. Rü ñuxüchi ñanagürü ta:

“Ngëma ore i cumaã nüxü chixuxü, rü Tupanaärü orexüchitama nixĩ”, ñanagürü. <sup>10</sup> Rü choma rü yema orearü ngeruüpéxegu chacaxápüxü na nüxü chicuèüüxücèx. Natürü ga nüma rü ñanagürü choxü:

“¡Tāxú i ngëma cuxüxü! Erü choma rü ta Tupanaärü duüxü chixĩ, ngëxgumarüü i cuma rü cueneëgü i Ngechuchuarü ore i aixcüma ixixü ixögüechaxürüü ta chixĩ. Rü name nixĩ i Tupanaxü quicuèüü”, ñanagürü. Erü ngëma ore i Ngechuchuchiga ixixü, rü yematama ore nixĩ ga Tupanaärü orearü uruügü nüxü ixugüexü ga yexguma Tupanaã i Üünexü nawa ideaxgu.

*Guma Tupana Nane ga cowaru ga cómuxüetügu tonagücüchiga*

<sup>11</sup> Rü ñuxüchi nüxü chadau ga daxüguxü ga naãne na yawāxnaxü. Rü yéma nangox ga wüxi ga cowaru ga cómuxü. Rü guma naëtüwa rütocü rü Ixaixcümacü rü Aixcüma Yangüëëcü nixĩ i naega. Rü nüma rü aixcüma guxüma i duüxügiarü maxüxü nacüèx, rü aixcüma tá guxüma i ngëma chixexü ügüxümaã nügü nadai rü tá nanapoxcue. <sup>12</sup> Rü naxëtügü, rü ñoma üxüemarüü niyauracüü. Rü naëruwa rü namu ga norü ngèxcueruügü. Rü nacatügu naxümatü ga wüxi ga naega ga nüxücatama nüxü nacüáxü. <sup>13</sup> Rü wüxi ga naxchiru ga ducharaxügu nicux. Rü naega rü Tupanaärü Ore nixĩ. <sup>14</sup> Rü nawe narüxĩ ga guxüma ga norü churaragü ga daxücüãx. Rü nümagü rü naxchiru ga imexëchixü rü cómuxümaã nixäxchiru. Rü cowarugü ga icómüxüetügu naxĩ. <sup>15</sup> Rü naãxwa nayexma

ga wüxi ga tara ga téxechixũ na yemamaã napíxexẽãxũcèx i guxũma i ngẽma duũxũgũ i tama nüxũ yaxõgũxũ. Rü tá nüma nanaxwèxexũãcũma ngẽma duũxũgũmaã inacuèx. Rü nüma rü tá poraãcü ngẽma duũxũgũ i tama yaxõgũxũxũ napoxcu namaã i ngẽma poxcu ya Tupana ya Guxũxũ Rüporamaëcü norü numaã mexẽëxũ. Rü ñoma ubagũ i norü maïxruũwa imèïxtüũxũrüũ tá nixĩ na napoxcueãxũ. <sup>16</sup> Rü naxchirugu rü naperemagu naxümatü ga wüxi ga naega ga ñaxũ:

“Guxũma i nachiũãnegüarü ãëxgacügüarü ãëxgacü, rü guxũma i corigüarü Cori ixĩcü”, ñaxũ. <sup>17-18</sup> Rü ñuxũchi nüxũ chadau ga wüxi ga Tupanaãrü orearü ngeruũ ga daxũcüãx ga üèxcügu chixũ. Rü nüma rü tagaãcü ñanagürü nüxũ ga guxũma ga ngurucugü ga yexma ixexütanüxũ:

“¡Nuã pexĩ rü pengutaquéxegü naxcèx i õna i taxũ i Tupana pexcèx mexẽëxũ na penangõxũcèx i nachiũãnegüarü ãëxgacügümachi, rü churaragüarü ãëxgacügümachi, rü yatügü i poraxüchixũmachi, rü cowarugümachi, rü ngẽma cowaruétügu ìxũ i duũxũgümachi, rü ngẽma duũxũgũ i coriãxgũxũmachi rü ngẽma ngearü coriãxgũxũmachi rü ngẽma buxũgümachi rü ngẽma yaxũgümachi!” ñanagürü. <sup>19</sup> Rü ñuxũchi nüxũ chadau ga yema nüxĩraũxũ ga ngoxo rü guxũma ga nachiũãnegüarü ãëxgacügü ga norü churaragũmaã yéma ngutaquéxegũxũ na nügü nadèixũcèx namaã ya yima cowaruétügu ìxũcü rü norü churaragü. <sup>20</sup> Rü yema nüxĩraũxũ ga ngoxo rü niyaxu. Rü wüxigu namaã niyaxu ga yema to ga ngoxo ga orearü uruũneta ixĩxũ ga yema nüxĩraũxũ ga ngoxopéxewa naxüxũ ga cuèxruũgü

ga duïxũgũ tama nüxũ cuáxũ na naxüğüãxũ. Rũ yema cuèxruũgũmaã nixĩ ga nawomüxëãxũ ga yema duïxũgũ ga nüxũ icuèxüũgũxũ ga naxchicünèxã ga yema nüxĩraũxũ ga ngoxo rũ nügũ ixãgũxũ na yema ngoxoégamaã na yaxüégagũxũ. Rũ yema nüxĩraũxũ ga ngoxo rũ yema to ga ngoxo ga orearũ uruũneta ixĩxũ, rũ wüxigu maxëxũma nawa nawoũ ya yima naxtaa ya üxũmaã iyaurachiüne ya azufremaã ixaxũne. <sup>21</sup> Rũ yema tara ga tãxechixũ ga guma cowaruétüwa rütocüèxwa yexmaxũmaã nanadai ga yema ngoxogüarũ ngũxëëruũgũ ga ãëxgacügũ rũ norũ churaragũ. Rũ guxũma ga ngurucugũ, rũ yemamachimaã nangãxcharaügũ.

## 20

### *Chataná rũ 1,000 ga taunecü ninèix*

<sup>1</sup> Rũ yemawena nüxũ chadau ga wüxi ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũ ga daxügũxũ ga naãnewa íruxĩxũ. Rũ naxméxwa nayexma ga yema ãxmaxũ i taxuguma iyacuáxũãrũ chawi rũ ñuxũchi wüxi ga cadena. <sup>2</sup> Rũ yema Tupanaãrũ orearũ ngeruũ rũ yema coyaxũ niyaxu. Rũ yematama coya nixĩ ga yema nuxcümaũxũ ga ãxtape ga ngoxo ga Chataná ixĩxũ. Rũ yema orearũ ngeruũ rũ 1,000 ga taunecügücèx nayanèix. <sup>3</sup> Rũ yema orearũ ngeruũ rũ yema ãxmaxũ i taxuguma iyacuáxũgu nayatèxcuchi. Rũ ñuxũchi yexma meãma nanawãxtaũ na nüma ga Chataná rũ marũ taguma wenaxãrũ duïxũgũxũ nawomüxëãxũcèx ñuxmatáta 1,000 ya taunecü ngëxma yangeã. Rũ ngëxguma marũ yanguxëããgu ya yima 1,000 ya taunecü, rũ tá paxaxãchi nayangéx. <sup>4</sup> Rũ ñuxũchi nüxũ chadau ga ñuxre ga tochicaxũgũ. Rũ yema tochicaxũwa tarütogũ ga guxema Tupanaxütawa nayauxgũxe ga pora

na duïxũgũxũ ticagũxũcèx. Rũ yexgumarũũ ta nũxũ chadau ga naãëgũ ga yema duïxũgũ ga Ngechucharũ orexũ na yaxugũxũcèx nadaũnaãgũxũ. Rũ yema nixĩ ga duïxũgũ ga meãma nũxũ ixugũxũ ga Tupanaãrũ ore rũ tama yema ngoxoxũ icuèxũũgũxũ rũ bai ga yema ngoxochicũnèxãxũ icuèxũũgũxũ, rũ tama nũgũ ixãgũxũ na nacatũwa rũ éxna naxmèxwa yema ngoxoégamaã yaxãegaxũ. Rũ nũxũ chadau ga wena na namaxèxũ, rũ 1,000 ga taunecũ Cristumaã wũxigu ãëxgacũ nixĩgũ. <sup>5</sup> Rũ yemagũ nixĩ ga nũxĩrama írũdagũxũ. Natũrũ ga yema togũ ga yuexũ rũ tãũtãma namaxè ñuxmatãta yima 1,000 ya taunecũguwena. <sup>6</sup> Rũ tataãëgũ ya yĩxema tũxira írũdagũxe erũ Tupanaãrũ duïxũgũ tixĩgũ. Rũ ngẽma Tupanaãrũ poxcu rũ marũ tãũtãma tũmacèx nixĩ. Rũ tá Tupanaãrũ rũ Cristuarũ ngũxẽëruũgũ tixĩgũ. Rũ 1,000 ya taunecũ tá Cristumaã ãëxgacũgũ tixĩgũ.

*ngoxo i Chataná rũ marũ nagu nayarũchixe*

<sup>7</sup> Rũ ngëxguma marũ nangupetũgu ya yima 1,000 ya taunecũ, rũ Chataná rũ tá ningéx i ngẽma ínapoxcuxũwa. <sup>8</sup> Rũ nũma i Chataná rũ tá ínaxũxũ na yawomũxèëãxũcèx i guxũma i ñoma i naãnecũãx i duïxũgũ rũ Goga rũ Magoga na ngẽmagũxũ nangutaquéxexèëxũcèx na Tupanaãrũ duïxũgũmaã nũgũ nadèixũcèx. Rũ ngẽma Chatanáãrũ churaragũ, rũ ñoma taxtũ i taxũãrũ naxnecũchicutéxerũũ tá namuxũchi. <sup>9</sup> Rũ ngẽmaãcũ i Chatanáãrũ churaragũ rũ tá ñoma i naãnèãrũ tagu ninguuchi. Rũ tá Tupanaãrũ duïxũgũxũ rũ yima ããne ya Tupana nũxũ ngechaxũne ya Yerucharéũxũ ínachoeguãchi. Natũrũ Tupana rũ daxũwa tá nanayixèë ya ùxũ, rũ yimamaã tá nixae i guxũma i ngẽma namaã rũxuwãnũgũxũ. <sup>10</sup> Rũ ngẽma ngoxo i

ngēma duũxũgũxũ womũxẽẽxũ, rü nawa tá natáe ya yima naxtaa ya üxümaã iyaurachiüne ya azufremaã ixaxũne. Rü yima nixĩ ya naxtaa ga marü nawa nawoũne ga yema nüxĩraũxũ ga ngoxo rü yema to ga ngoxo ga orearü uruũneta ixĩxũ. Rü yima naxtaawa tá nixĩ i guxũgutáma ngunecü rü chütacü ngúxũ yangegũxũ.

*Ngēma taxũ i tochicaxũ i cómuxũwa rütocüpéxewa nangugü i duũxũgü*

<sup>11</sup> Rü ñuxũchi nüxũ chadau ga wüxi ga taxũ ga tochicaxũ ga cómuxũ, rü nüxũ chadau ga guma nawa rütocü. Rü gumachaxwa nibuxmü ga ñoma ga naãne rü guxũma ga daxüwa nüxũ idauxũ, rü inayarütauxe. <sup>12</sup> Rü nüxũ chadau ga yema yuexũ ga yaexũ rü buexũ ga Tupanapéxegu chigũxũ. Rü ningena ga poperagü. Rü yexgumarüü ta ningena ga yema Tupanaärü popera i nagu yawügũxũ i ngēma duũxũgü i nüxũ nangẽxmaxũ i maxũ i taguma gúxũ. Rü yema yuexũ rü yexgumarüü ga ñuxãcü na namaxẽxũ ga wüxichigü rü yexgumarüü ga ñuxãcü na yema poperawa inaxümatüxüürüüãcüma Tupana namaã nüxũ nixu na ngextá tá naxĩxũ. <sup>13</sup> Rü yema yuexũ ga taxtũ ga taxüwa yexmagũxũ rü wenaxãrü ínarüdagü. Rü yema yuexũ ga tauquewa yexmagũxũ rü wenaxãrü ínarüdagü. Rü yemaãcü ínarüdagü ga guxũma ga duũxũgü ga yuexũ. Rü guxũma ga yema yuexũ rü Tupana nüxna nicachigü rü yexgumarüü ga ñuxãcü na namaxẽxũ ga wüxichigü rü namaã nüxũ nixu na ngextá tá naxĩxũ. <sup>14</sup> Rü yemawena rü guma naxtaa ga üxümaã iyaurachiünewa nawoũ ga yu guxũma ga norü poramaã. Rü guma naxtaa ga üxümaã iyaurachiüne, rü ngēma nixĩ i poxcu i taguma iyacuáxũ i tümacèx ixĩxũ ya yíxema

tama Tupanaärü duũxũgü ixĩgũxe. <sup>15</sup> Rü guma naxtaa ga üxümaã iyaurachiünewa tawoũ ga guxema ingeégaxe nawa i ngẽma Tupanaärü popera i nagu tiwũgũxũ ya yixema tüxũ nangẽxmaxẽ i maxũ i taguma gũxũ.

## 21

*Ngexwacaxũxũ i ñoma i naãne rü guxũma i daxũwa ngẽxmaxũ*

<sup>1</sup> Rü yemawena nüxũ chadau na nayexwacaxũxũ ga ñoma ga naãne rü guxũma ga tacü ga daxũwa yexmagũxũ. Yerü yema nüxĩra yexmagũxũ rü marü nangupetü, rü yema taxũ ga taxtũ rü marü nataxuma. <sup>2</sup> Rü nüxũ chadau ga guma ñãne ga mexũne ga Yerucharẽũ ga yexwacaxũne ga daxũgũxũ ga naãnewa Tupanaxũtawata írũxĩxũne ga guxũwama mexẽchine ñoma wüxi i pacü i ngẽxguma iyangĩxgu rü ngĩtecèx ngĩgü mexẽxcürüũ ixĩxũne. <sup>3</sup> Rü nüxũ chaxĩnü ga wüxi ga naga ga yema tochicaxũwa inaxũxũ ga tagaãcü ñaxũ:

“Tupana rü duũxũgütanüwa nangexma i ñuxmax. Rü natanüwa tá namaxẽcha. Rü nümagü rü norü duũxũgü tá nixĩgü. Rü nüma ya Tupana rü natanüwa tá nangẽxmaẽcha, na guxũguma norü Tupana yĩxũcèx. <sup>4</sup> Rü nüma tá Ínanapi i naxgũũëtü i guxũma i ngẽma duũxũgü. Rü marü täütáma texé tayu, rü texé tümaärü ngechaũmaã taxaxu, rü texé ngũxũ tingegü. Erü guxũma i ngẽma ngũxũ rü marü inayarüxo”, ñanagürü. <sup>5</sup> Rü guma yema tochicaxũwa rütocü rü ñanagürü:

“Dücèx, choma rü chanangexwacaxũxẽ i guxũma i tacü i ngẽxmaxũ”, ñanagürü. Rü ñuxũchi ñanagürü ta:



“¡Naxümatü i ñaã ore! Erü ñaã ore rü aixcüma nixĩ, rü ñaã nixĩ i ore i mexũ na yaxõxũ”, ñanagürü. <sup>6</sup> Rü yemawena rü ñanagürü choxũ:

“Ñuxma rü marü ningu i guxũma. Rü chowa nixĩ ga inaxügüxũ ga guxũma, rü nataxuma i tacü i chorü yexera ngëxmaëchaxũ. Rü yíxema itawaxe, rü choma rü tá nangetanüácüma tüxũ chaxaxëëmare nawa i ngëma dexá i maxëëruũ. <sup>7</sup> Rü yíxema nüxũ rüporamaëgüxe i chixexũ, rü tá tanayauxgü i guxũma i ngëma mexũgü i nüxũ chixuxũ. Rü choma rü tá tümaärü Tupana chixĩ, rü tüma i chauxacügü. <sup>8</sup> Natürü ngëma muũëxũ i nüxũ rüxoexũ na chowe naxĩxũ, rü nawa tá nawoũ ya yima naxtaa ya üxümaã iyaurachiüne ya azufremaã ixaxüne. Rü ngëxgumarüũ ta i ngëma tama yaxõgüxũ, rü ngëma chixexũ ügüxũ, rü ngëma máëtagüxũ, rü ngëma naĩ i ngemaã ipexũ, rü ngëma iyüxũ rü ngõxwëxegüxũ, rü ngëma tupanetachicünèxãxũ icuèxüügüxũ, rü ngëma idoratèxgüxũ, rü nawa tá nawoũ ya yima naxtaa ya üxümaã iyaurachiüne ya azufremaã ixaxüne. Rü ngëma nixĩ i poxcu i taguma iyacuáxũ i nüxũ ínanguxëëxũ i ngëma tama yaxõgüácüma yuexũ”, ñanagürü.

### *Yexwacaxüne ga Yerucharéüchiga*

<sup>9</sup> Rü yema 7 ga orearü ngerüügü ga nüxũ yexmagüxũ ga 7 ga copagü ga yema 7 ga poxcuruũmaã ixããcuxũ, rü yematanüwa rü wüxi ga orearü ngerü rü chauxcèx nixũ, rü ñanagürü choxũ:

“¡Nuã naxü! Rü tá cuxũ nüxũ chadauxëë i ngëma yaxõgüxũ i ñoma namèxrüũ tá ixĩgüxũ ya yima Tupana Nane ga pecaduarü ütanücèx yucü”, ñanagürü.

<sup>10</sup> Rû yexguma yemaãcü Tupanaãe i Üünexũ choxũ ngox-etüxêëgu, rû yema orearü ngeruũ rû wüxi ga mèxpüne ga taxünewa choxũ naga. Rû choxũ nüxũ nadauxêë ga guma ããne ya üünene ga Yerucharëũ ga daxüguxũ ga naãnewa Tupanaxütawa íruxixüne. <sup>11</sup> Rû guma ããne rû Tupanaärü yauracüüxũmaã nangóone. Rû yema norü yauracüüxũ ga guma ããne rû ñoma wüxi ya nuta ya mexêchicürüũ nixĩ. Rû ñoma nuta ya yasperüũ nixĩ na yachipetüxũ. <sup>12</sup> Rû guma ããne rû guxüwama ínapoxegu. Rû nataxüchi rû namáchanexüchi ga yema norü poxeguxũ. Rû yema norü poxeguxũ rû nüxüũ nayexma ga 12 ga norü ããx. Rû wüxichigü ga yema ããxwa nayexma ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruũ. Rû wüxichigü ga yema ããxwa nangoxéga ga wüxichigü ga yema 12 ga Acobu nane ga Yudíugü nawa ne íxũ. <sup>13</sup> Rû tomaëxpüx ga norü ããx rû napéxewaama nayexma, rû yema to ga tomaëxpüx rû norü toxwecüwawa nayexma, rû yema to ga tomaëxpüx rû norü tügü necüwawa nayexma, rû yema to ga tomaëxpüx rû naweama nayexma. <sup>14</sup> Rû guma ããneärü poxeguxũ, rû 12 ga nuta ga taxüchicüétüwa ínaxügü. Rû wüxichigü ga guma nutagüwa nangoxéga ga wüxichigü ga norü ngüexügü ga guma Tupana Nane ga pecaduarü ütanücèx yücü. <sup>15</sup> Rû yema orearü ngeruũ ga chomaã idexaxü, rû nüxüũ nayexma ga wüxi ga norü ngugüxü ga uirumenèxãnaxcèx na yemamaã nangugüãxücèx ga guma ããne, rû norü ããxgü, rû norü poxeguxügü. <sup>16</sup> Rû guma ããne rû nawüxigumare ga guxücüwawa. Rû norü mèx rû nawüxigumare namaã ga norü tatachinü. Rû yema orearü ngeruũ rû yema uirumenèxãmaã nanangugü ga guma ããne. Rû 2,200 kilómetru nixĩ ga norü mèx. Rû yexgumarüũ ta 2,200

kilómetru nixĩ ga norü tatachinü. Rü 2,200 kilómetru ta nixĩ ga norü máchane. <sup>17</sup> Rü yemawena rü inanangu ga yema norü poxeguxũ ga guma ãane. Rü 65 metru nixĩ ga norü máchane. Rü yemaãcü duũxũgüarü ngugũxũmaã nanangugü. <sup>18</sup> Rü yema norü poxeguxũ ga guma ãane, rü nuta ga mexêchicü ga yaspénaxcèx nixĩ. Rü nümatama ga guma ãane rü uirunaxcèx nixĩ. Rü ñoma woruarũ niyauracüü. <sup>19</sup> Rü guma nutagü ga itacü ga norü poxeguxũpara ixĩgücü, rü nagúxũraũcü ga nuta ga imexêchicümaã nangèxãê. Rü guma nüxĩraũcü ga napara rü nuta ga yaspemaã nangèxãê. Rü guma norü taxre ga napara rü nuta ga safirumaã nangèxãê. Rü guma norü tomaẽxpüx ga napara rü nuta ga ágatamaã nangèxãê. Rü guma norü ágüümücü ga napara rü nuta ga esmerádamaã nangèxãê. <sup>20</sup> Rü guma norü wüximéẽxpüx ga napara rü nuta ga onichemaã nangèxãê. Rü guma norü 6 ga napara rü nuta ga cornalínamaã nangèxãê. Rü guma norü 7 ga napara rü nuta ga crisólitumaã nangèxãê. Rü guma norü 8 ga napara rü nuta ga berilumaã nangèxãê. Rü guma norü 9 ga napara rü nuta ga topásiumaã nangèxãê. Rü guma norü 10 ga napara rü nuta ga crisoprásamaã nangèxãê. Rü guma norü 11 ga napara rü nuta ga yachítumaã nangèxãê. Rü guma norü 12 ga napara rü nuta ga amatístamaã nangèxãê. <sup>21</sup> Rü yema 12 ga norü ãax ga guma ãaneãrü poxeguxũ rü perlanaxcèx nixĩ. Rü wüxichigü ga yema ãax rü wüxitama ga perla nixĩ. Rü yema norü ítamũ ga guma ãaneãrü ngãxũwa dapetüxũ, rü uiruxicanaxcèx nixĩ. Rü ñoma woruarũ niyauracüü. <sup>22</sup> Rü guma ãanewa rü taxúnema ga ngutaquéxepataxũ ga ngextá Tupanaxũ nawa yacuèxüũgünexũ chadau, yerü nümatama ga Tupana ya poracü rü Nane ga pecaduarü útanücèx yucü rü yéma nayexma na duũxũgü nüxũ icuèxüũgüxũcèx. <sup>23</sup> Rü

yima ñãne rü taxucèxma üèxcü rü tauemacü nüxũ nabaxi, erü Tupanaãrü ngóonexũtama nixĩ i nangóonexẽẽxũ. Rü yima Tupana Nane ga pecaduarü ütanücèx yucü nixĩ ya norü omü ixĩcü. <sup>24</sup> Rü ngẽma Tupanaãrü ngóonexũ i yima ñãnexũ ngóonexẽẽxũ tá nixĩ i nangóonexẽẽxũ naxcèx i guxũma i ñoma i naãnecũãx i duũxũgü. Rü ngema tá nangugü i guxũma i nachiuãnegüarü aẽxgacügü i yaxögüxũ rü tá Tupanana nayana i norü mexũgü. <sup>25</sup> Rü norü ñãxgü rü tagutáma narüwãxtagü erü ngema rü guxũguma nangunexecha rü taguma nachüta. <sup>26</sup> Rü ngema tá nanana i guxũma i ñoma i naãneãrü mexũgü. <sup>27</sup> Natürü tagutáma ngẽxma naxücu i tacü i Tupanapẽxewa chixexũ, rü bai ya texé ya chixexũ úxe rü éxna idoratèxáxe. Rü yíxema Tupana Nane ga pecaduarü ütanücèx yucüarü poperawa ngoxégagüxexicatátama tixĩgü ya ngẽxma chocuxe.

## 22

<sup>1</sup> Rü ñuxũchi ga yema orearü ngeruũ rü choxũ nüxũ nadauxẽẽ ga wüxi ga natü ga metacüchiüxũ rü ichipetüchiüxũ ga dexá ga maxẽëruũ. Rü yema tochicaxũ ga nawa natogüxũ ga Tupana rü Nane ga pecaduarü ütanücèx yucü, rü nawa nixĩ ga ne nadaxũ ga yema natü. <sup>2</sup> Rü guma ñãneãrü ngãxũwa dapetüxũ ga ítamüarü ngãxũgu nida ga yema natü. Rü norü guxũcutüwa narüxügü ga naĩgü ga maxẽëruũ. Rü yema naĩgü rü wüxicanatama naxo ga wüxichigü ga tauemacügu rü yemaãcü 12 éxpüxcüna naxo ga wüxi ga taunecügu. Rü naãtügü ga yema naĩgü, rü guxũ i nachiuãnecũãx i duũxũgü i yaxögüxũãrü taãẽxẽëruũ nixĩ. <sup>3</sup> Rü ngema rü nataxütáma i tacü i Tupana chixexũ namaã naxuxuchixũ. Rü yima ñãnewa tá nangẽxma i norü tochicaxũ ya Tupana rü Nane

ga pecaduarü ütanücèx yucü. Rü norü duïxüügü rü tá nüxü nicuèxüügü. <sup>4</sup> Rü ngëma norü duïxüügü rü tá nachiwexüchixü nadaugü, rü tá naegamaã nixäegacatü. <sup>5</sup> Rü ngëma rü tagutáma nachüta. Rü ngëma norü duïxüügü, rü taxucèxtáma nanaxwèxe i daparina rü éxna üèxcü na nangóonexücèx. Erü nümatama ya tórü Cori ya Tupana rü tá nüxü nabaxi. Rü nümagü i ngëma duïxüügü rü guxügutáma wüxigu Tupanamaã äëxgacügü nixügüecha.

*Marü ningaica na wena núma naxüxü ya Ngechuchu ya Cristu*

<sup>6</sup> Rü ñuxüchi ga yema Tupanaärü orearü ngeruü rü ñanagürü choxü:

“Ñaa ore rü aixcüma ixixü nixí, rü ñaa nixí i ore i mexü na yaxöxü. Rü nüma ya tórü Cori ya Tupana ga nuxcüma norü orearü uruügümaã nüxü ixücü ga tacü tá na ngupetüxü, rü nümatama nixí i ñuxma inamuaxü i norü orearü ngeruü i daxücüãx na norü duïxügüxü nüxü nadauxëxücèx na tacü tá paxa nangupetüxü”, ñanagürü.

<sup>7</sup> Rü nüma ya tórü Cori ya Ngechuchu rü ñanagürü:

“Paxa tá íchangu. Rü tataã ya yíxema naga ñnuxë i ngëma Tupanaärü ore i ñaa poperagu ümatüxü”, ñanagürü. <sup>8</sup> Rü chomatama i Cuáü rü nüxü chaxínü rü nüxü chadau i guxüma i ngëma nüxü chixuxü. Rü yemaxü chaxínüguwena rü nüxü chadèuxguwena, rü yema orearü ngeruü ga yemaxü choxü dauxëxüpéxegu chacaxápüxü na nüxü chicuèxüxücèx. <sup>9</sup> Natürü ga nüma rü ñanagürü choxü:

“¡Táxü i ngëma cuxüxü! Erü choma rü ta Tupanaärü duïxü chixí, ngëxgumarüü i cuma rü cueneëgü i Tupanaärü orexü ixugüxü rü ngëma duïxüügü i naga ñnuxëxü i ngëma ore i ñaa poperagu ümatüxü. Rü name nixí

i Tupanaxũ quicuèxũũ”, ñanagürü. <sup>10</sup> Rũ ñanagürü ta choxũ:

“Tama name na icuyacúxũ i ngẽma Tupanaãrũ ore i ñaã poperagu ùmatũxũ, erũ marũ ningaica na yanguxũ i ngẽma ore. <sup>11</sup> Natürü ngẽma chixexũ ügũxũ, rũ chixexũ tá naxügiecha. Rũ ngẽma Tupanapéxewa chixri maxẽxũ, rũ chixri tá namaxẽẽcha. Natürü yíxema mexũ ügũxe, rũ name nixĩ na mexũ taxügiechaxũ. Rũ yíxema Tupanapéxewa ixüünexẽ, rũ name nixĩ na Tupanapéxewa tixüüneẽchaxũ”, ñanagürü. <sup>12</sup> Rũ ñanagürü ga Ngechuchu:

“Dücèx, paxa tá íchangu namaã i ngẽma ãmare i wüxichigüna tá chaxãxũ ngëxgumarüũ na ñuxãcü tanaxũxũ i tümax. <sup>13</sup> Choma nixĩ i norü ügü i guxũma, rũ chowa nixĩ i yacuáxũ erũ nataxuma i tacü i chowema üxũ. <sup>14</sup> Rũ tataãgü ya guxãma ya yíxema yima pecaduarü ütãnücèx yucüguwa tügü iyaxgüchiruxe na Tupanapéxewa timexücèx na yima ñãneãrũ ñãxwa tichocuxücèx rũ nüxũ tangõxnetagüxücèx i ngẽma norü o i ngẽma naĩ i maxẽëruũ. <sup>15</sup> Natürü täütãma yima ñãnewa nichocu i ngẽma tama yaxõgüxũ, rũ ngẽma iyuüxũ rũ ngõxwègegüxũ, rũ ngẽma naĩ i ngemaã ipegüxũ, rũ ngẽma máëtagüxũ, rũ ngẽma tupanenetachicünèxãxũ icuèxüũgüxũ. Rũ ngëxgumarüũ ta i ngẽma idoratèèxgüxũ i norü me ixĩxũ na togüxũ nawomüxèègüxũ, rũ täütãma nawa nichocu ya yima ñãne. <sup>16</sup> Rũ choma i Ngechuchu, rũ guxãma i pema i yaxõgüxütãnuwa chanamu i chorü orearü ngerü na pemaã nüxũ yaxuxücèx i guxũma i ngẽma chorü ore. Rũ choma nixĩ i Dabítaa chiĩxũ. Rũ choma nixĩ ya yima woramacuri ya pèxmama porãcü nangõonexèècürüũ chiĩxũ”, ñanagürü. <sup>17</sup> Rũ Tu-

panaãe i Üünexũ rü guxũma i yaxõguxũ, rü Ngechuchuxũ ñanagürügü:

“¡Nuã naxũ!” ñanagürügü. Rü yíxema nüxũ ñnuxẽ i ñaã ore, rü:

“¡Nuã naxũ!” ñatagügü. Rü yíxema itawáxe rü tüxũ nachixégaxe, rü name nixĩ i nuã taxũ rü tüxũ nangetanüãcüma nawa taxaxe i ngẽma dexá i maxẽeruũ. <sup>18</sup> Rü guxãma ya yíxema irüxĩnũẽxẽ i ñaã Tupanaãrũ ore i ñaã poperagu ümatüxũ, rü tümamaã nüxũ chixu rü ngẽxguma chi texé íyatóxẽẽgu i ngẽma Tupanaãrũ ore i ñaã poperagu ümatüxũ, rü Tupana rü tá tümacèx nanayexeraxẽ i ngẽma poxcuruũgü i ñaã poperawa nachiga naxümatüxũ. <sup>19</sup> Rü ngẽxguma chi texé nüxũ üpetügu i wüxitama i ñaã Tupanaãrũ ore i ñaã poperagu ümatüxũ, rü Tupana rü tãütáma tüxũ nüxũ nangoxnetaxẽ i ngẽma norü o i ngẽma naĩ i maxẽẽruũ i ñaã poperawa nachiga naxümatüxũ. Rü ngẽxgumarüũ tá ta tãütáma tüxũ nimucuchi nawa ya yima ñane ya üünene i ñaã poperawa nachiga naxümatüne. <sup>20</sup> Rü yima nüxũ ixucü i ñaã ore, rü ñanagürü:

“Ngẽmáãcü, paxa tá íchangu”, ñanagürü. Rü ngẽmaãcü yĩ. Rü choma i Cuáũ rü ñacharügü:

“¡Nuã naxũ Pa Cori ya Ngechuchu!” ñacharügü. <sup>21</sup> Rü chanaxwexe i tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu poraãcü pexũ narüngũxẽẽ i guxãma i pemax. Rü ngẽmaãcü yĩ.

Tupanaarü Ore i Tóriu Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga  
New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

### Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

**© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective



copyright owners.

2014-04-30

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 28 May 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6